

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
ІНІЛісового і садово-паркового господарства

НУБІП України

УДК 712.3

ПОГОДЖЕНО
Директор ННІЛіСПГ
П.І. Лакида
“ ” 2022 р.

ДОПУСКАЄТЬСЯ ДО ЗАХИСТУ
Завідувач кафедри ландшафтної
архітектури та фітодизайну
Колесніченко О.В.
“ ” 2022 р.

НУБІП України

МАГІСТЕРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на тему: ОСНОВИ СУЧASНОЇ ФЛОРИСТИКИ: ТЕНДЕНЦІЇ,
НАПРЯМИ, МАТЕРІАЛИ, ПРАКТИКИ

Спеціальність – 206 «Садово-паркове господарство»
Освітня програма – Садово-паркове господарство
Орієнтація освітньої програми – освітньо-професійна

Гарант освітньої програми _____ доц. к.б. н., Сидоренко І.О.
Керівник магістерської роботи _____ доц. к. с-т. н., Піхало О.В.

Виконала _____ Лаврентьєва С.О.

Київ – 2022

НУБІП України

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БЮРЕСУРСІВ
НУБіП України
 ТПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
 ННІ ЛІСОВОГО І САДОВО-ПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА

ЗАТВЕРДЖУЮ
 Завідувач кафедри ландшафтної архітектури
 та фітодизайну
 проф. Колосніченко О.В.
 “ ” 2022 р.

ЗАВДАННЯ
 ДО ВИКОНАННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТЦІ
Лаврентьєві Софії Олександрівні

Спеціальність – 206 «Садово-паркове господарство»

Освітня програма – Садово-паркове господарство

Орієнтація освітньої програми – освітньо-професійна
 Тема магістерської роботи: «**ОСНОВИ СУЧАСНОЇ ФЛОРИСТИКИ: ТЕНДЕНЦІЇ, НАПРЯМИ, МАТЕРІАЛИ, ПРАКТИКИ**»

затверджена наказом ректора НУБіП України від 18.10.2022 р. № 1496 “С” Термін подання завершеної роботи на кафедру 05.11.2022 р.

Вихідні дані до магістерської роботи: літературні джерела, інтернет-джерела, флористичний матеріал.

Перелік питань, що підлягають дослідженню.

- вивчити основні питання сучасної флористики;
- проаналізувати вітчизняні та зарубіжні вівірі у сучасному світі флористики;
- вказати основний та додатковий асортимент для флористичних композицій;
- зазначити основні технології та особливості створення квіткових композицій.

Перелік графічного матеріалу: відсутній.

Дата видачі завдання “ ” 2022 р.
 Керівник магістерської роботи доц., к.с.-г.н. Піхало О.В.

Завдання прийняв до виконання Лаврентьєва С.О.
НУБіП України

НУБІП України

РЕФЕРАТ

Магістерська кваліфікаційна робота складається із вступу, основного тексту роботи, що викладений на 97 сторінках, 27 рисунків та 4 таблиць, а також висновків і 48 найменувань використаних літературних джерел.

В першому розділі «Флористика: сучасність, перспектива та креатив» вивчена флористика як мистецтво та її історія. З ясною, що ще у стародавні часи композиції з квітів були невід'ємним атрибутом урочистих та знакових подій в історії людства, а також і в повсякденному житті.

Вивчені основні стилі при створенні квіткових композицій: вегетативний, декоративний, форма-лінійний та паралельний. А також, техніки створення композиції такі, як: бутоньєрка, техніка складання квітів у букет по спіралі, створення композиції з штучних квітів, використання правила золотого перетину та інші.

У другому розділі «Вітчизняні та зарубіжні взірці у сучасному світі флористики» визначено, що сучасна українська флористика має поєднання європейських трендів з українським поглядом. Під час створення композицій варто обирати сучасні кольорові поєднання, тренди у дизайні, матеріали та

пакування. Українська спільнота пишеться талановитими майстрами та їх досвідом у флористичній сфері. В Україні найбільш відомими компаніями з виробництва та експорту квітів є «Аеканія-флора» та «Камелія».

У третьому розділі «Асортимент та загальна характеристика рослин для флористичних композицій» вивчені питання кольорової поєднання, фактури та текстури в складанні квіткових композицій. Основний орієнтир для кольорових поєднань є кольорове коло Ітена з основними схемами кольорових поєднань: монохромної, компліментарної, послідовної, роздільно-компліментарної, тріади та квадрату. На основі вивчених даних розроблений каталог рослин для використання у флористиці за фактором сезонності та кольору.

У четвертому розділі «Основні технології та особливості створення композицій» запропоновані та охарактеризовані варіанти флористичних композицій з використанням різних технік складання букетів та композицій, дотриманням сезонності та у різних стилях.

Ключові слова: флористика, флористичні композиції, квіткові

композиції, дизайн, букет, кольорові поєднання

НУБІП України

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ФЛОРИСТИКА: СУЧАСНІСТЬ, ПЕРСПЕКТИВА ТА КРЕАТИВ

1.1. Історичні аспекти у становленні та розвитку флористики 7

1.2. Основні стилі флористики 8

1.3. Правила, норми та закони флористики 16

РОЗДІЛ 2. ВІТЧИЗНЯНІ ТА ЗАРУБІЖНІ ВЗІРКИ У СУЧАСНОМУ СВІТІ
ФЛОРИСТИКИ 21

2.1. Сучасні тренди у флористиці 21

2.2. Вітчизняні та зарубіжні взірки у сучасному світі флористики 24

РОЗДІЛ 3. АСОРТИМЕНТ ТА ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОСЛИН
ДЛЯ ФЛОРИСТИЧНИХ КОМПОЗИЦІЙ 38

3.1. Добір рослин за кольором 38

3.2. Добір рослин за сезонністю 43

3.3. Добір базового асортименту квітів та догляд за ними 71

РОЗДІЛ 4. ОСНОВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ОСОБЛИВОСТІ СТВОРЕННЯ
КОМПОЗИЦІЙ 75

4.1. Інструменти та супутні матеріали флористиці 75

4.2. Особливості формування та складання флористичних композицій 77

ВИСНОВКИ 93

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ 95

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

ВСТУП
Актуальність. Флористика є це сучасний вид та різновид декоративно-прикладного мистецтва, в якому за допомогою різноманітних природних матеріалів (живі, неживі, консервовані, сухі) створюють флористичні роботи, а саме: колажі, панно, букети композиції. Як і будь-який вид мистецтва флористичне мистецтво постійно розвивається тому даний роботі висвітлено актуальні кольорові рішення у флористичних композиціях, асортимент рослин та новітні тренди у флористиці.

НУБІП України

Метою роботи є розробка флористичних композицій з урахуванням стилів, сезонності, кольорової гамми та творчих напрацювань.

Для досягнення поставленої мети були сформовані наступні завдання:

- вивчити основні питання сучасної флористики;
- проаналізувати вітчизняні та зарубіжні взірці у сучасному світі флористики;
- вказати основний та додатковий асортимент для флористичних композицій;
- зазначити основні технології та особливості створення квіткових композицій.

НУБІП України

Об'єкт досліджень – рослини для флористичних композицій.

Предмет досліджень – сучасні методи та засоби формування

флористичних композицій

НУБІП України

НУБІП України

НУБІЙ України

РОЗДІЛ 1
ФЛОРИСТИКА: СУЧASNІТЬ, ПЕРСПЕКТИВА ТА КРЕАТИВ

1.1. Історичні аспекти у становленні та розвитку флористики

Флористика (від лат. *flora*), або Флористичний дизайн (англ. *Floral design*) – різновид декоративно-ужиткового мистецтва та дизайну; створення флористичних робіт (букетів, композицій, панно, колажів) з різноманітних природних матеріалів (квіток, листя, трав, плодів тощо), які можуть бути живими, сухими чи консервованими.

Історія флористичного мистецтва бере свій початок з давніх часів: ще п'ять тисяч років тому в Давньому Єгипті, Давній Греції та Давньому Римі.

В ті часи декоративні композиції з рослин використовувалися найчастіше під час релігійних ритуалів та спортивних ігор. Поняття «буket» як оберемка зрізаних квітів, перевязаних декоративною стрічкою, з'явилось у Франції («bouquet») у XV столітті.

Мистецтво виготовлення квіткових вінків і гірлянд високо-цінювалося в минулому, а ранні послуги флориста шанувалися величими людьми нарівні зі священиками. В околицях Єрусалиму і на території сучасного Ізраїлю вирощували декоративні квіти: нарциси, троянди, бузок, тюльпани, лілії, гіацинти.

У Стародавній Греції та Римі квітковими композиціями прикрашали будинки багатих і знатних людей і громадські палаці, а в єгипетських пірамідах знаходили насіння і продукти декоративних рослин. Наприклад, у гробниці сина Тутанхамона знайдено букетик волошок, який наречена покладала йому на груди як символ вічного болю. Але в основному квіткові композиції використовувалися як декорації, адже вони були обов'язковим супроводом релігійних обрядів. У стародавніх трактатах згадується прикраса

храмових приміщень живими квітами, а різноманітні квіткові композиції були неодмінним атрибутом жертвопринесення, адже вважалося, що такий подарунок дономоже умилостивити богів. Подібні традиції досі збереглися на Далекому Сході - в Індії, Таїланді, Бірмі.

У Стародавній Греції близько 4000 років тому з'явилися флористи, які займалися складанням композицій для конкурсів походів і, що неймовірно, розносили квіти жінкам додому. Сама назва мистецтва є прямим відсиланням до грецької богині Флори, володарки квітів. Греки вважали рослини живими істотами, і саме у них з'явився звичай подавати зелені пагони, листя і гілки в якості подарунка на свята. Правда, тоді були популярні самі букети, а квіткові корони - лавровий вінок був найвищою нагородою того часу.

Сучасне поняття «лауреат» означає «увінчаний лавром».

Флористика, як професія, існує з глибокої давнини, а сама професія виникла на перетині ХХ-ХХІ століть. На Русі рослинний орнамент з'явився в кінці Х століття. У середні віки на іконах почали відображати квіти. З XVII століття боярські двори почали прикрашати рослинним орнаментом. У XVIII столітті з появою опалення з'явилися горщиківі квіти. Особливу популярність флористика набула на початку ХХІ століття для прикраси

різних свяtkovих заходів квітами.

Флористика це різновид мистецтва і тому вона постійно розвивається. В наші часи проходить безліч флористичних конкурсів, виставок, змагань, олімпіад на яких професіонали своєї справи діляться досвідом та надихаються роботою один-одного.

1.2. Основні стилі флористики

Вегетативний стиль. Вегетативним стилем у флористиці називають найбільш природне представлення квітів та рослин. При роботі з рослинним матеріалом флорист має приділяти особливу увагу формі рослини, її

особливостям росту, походженню та положенню в природі особливо це стосується роботи з декоративними рослинами закритого ґрунту. Для вегетативного стилю характерна асиметричність – розстановка елементів

композиції у вільному порядку. Правильно створити асиметричну композицію можна ознайомившись з можливостями використання трьох

базисних груп які будуть різними за величиною. В такому разі роль домінант буде відігравати найбільша група, за нею, для рівноваги додати трохи меншу за розмірами групу і доповнити найменшою групою. Рослини в композиції у вегетативному стилі мають виглядати природно – так як вони б

виглядали у живому середовищі.

Важливу роль у композиції відіграє ємність в яку вона буде поміщена. Ємність повинна гармонійно поєднуватися з композицією. При виборі вази або горщика потрібно приділяти увагу співвідношенню по кольору, розміру,

структурі та фактурі матеріалу з якого виконано посуд. Для композицій у вегетативному стилі найкраще підходить кераміка, вази з натурального каменю нейтральні по кольору.

При створенні букета у вегетативному стилі головною метою є підкреслення природності та витонченості квітки, віднайти всі особливості

рослини та вигідно їх представити. При створенні букету у вегетативному стилі потрібно правильно підібрати техніку зборки букету, щоб максимально розкрити красу квітки. Дуже важливо правильно підібрали вазу – дивна форма або яскраве покриття може зіпсувати витонченість композиції.

Основні характеристики вегетативного стилю:

При створенні композиції у вегетативному стилі потрібно враховувати наступне:

- Фізіологію рослин
- Форму

- Напрямок руху
- Структуру
- Асиметричність або симетрію

НУБІП

- Пропорції
- Групування рослин
- Оточуюче середовище

України

- Кількість точок росту
- Приклади в природі
- Колір і форму вази
- Пору року

НУБІП

України

Декоративний стиль. У декоративному стилі задачею флориста є не віднайти особливості кожної квітки, а навпаки підкорити їх ідеї створення

НУБІП **України**

одного цілого. На практиці, частіше за все флористи виконують свої роботи саме в декоративному стилі. Основна відмінність декоративного стилю – це щільне заповнення простору композиції. Роботи в декоративному стилі

можуть бути симетричними та асиметричними. При створенні декоративної композиції основну роль грає колір і форма рослин. Симетрична декоративна композиція виглядає чітко та строго. Підсилити ефект строгості можна використовуючи контрастні кольори (білий – синій, синій – жовтий), у

строкатій кольоровій гамі або роботі в м'яких тонах враження строгості ослаблюється. Якщо декоративна композиція симетрично то елементи композиції мають бути розташовані в дзеркальному відображені відносно геометричної середини. Подібність виражається в формі і кольорі, але в деталях може бути присутня асиметрія.

НУБІП **України**

НУБІП **України**

Рис. 1.1. Приклади композиції у декоративному стилі [1].

Симетричні декоративні композиції мають мати не менше однієї осі симетрії.

Квіти симетричної форми виглядають особливо виразно виглядають у декоративних композиціях – такі, як крупнобутонна хризантема, півонії, гордієнції, тагетес.

При створенні букетів та композицій в декоративному стилі флорист повинен враховувати наступні характеристики даного стилю:

- Симетрія (або асиметрія)

- Шильне заповнення
- Групування
- Форми квітів та листків

- Колір

- Загальне враження
- Ступінчастість
- Привід створення роботи

- Форму вази

- Рядність

- Пропорції

- Розподілення форми та кольору

НУВІІІ України

Але варто пам'ятати, що не завжди в одній роботі флорист може врахувати всі наведені характеристики.

Форма-лінійний стиль

При роботі в форма-лінійному стилі флористу важливо досягти сильної напруги в комбінації форми та ліній. Кількість рослинного матеріалу для

форма-лінійної композиції повинна бути зведена до мінімуму. Велика кількість матеріалу, що має яскраво виражені лінії, в одній роботі знижує виразність кожної лінії і всієї роботи загалом. Теж саме буде відбуватися,

якщо використовувати в одній композиції велику кількість форм. Також

втратити форма-лінійність можна, якщо поєднати багато рослинного матеріалу: квітів, листків, гілок і так далі. Якщо поєднати строгу та звивисту лінію то композиція буде більш експресивною. Куль - це статичне

геометричне тіло, яке виглядає більш статично, а лінія навпаки завжди динамічна тому їх можна протиставити одне одному в форма-лінійній композиції.

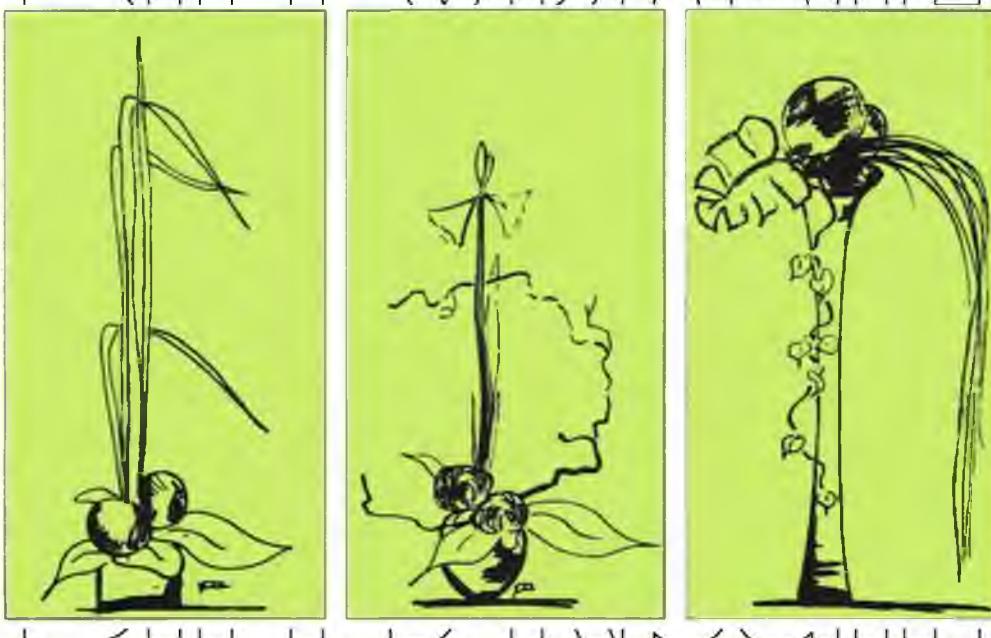

Рис. 1.2. Схематично зображені композиції у форма-лінійному стилі [1].

НУВІІІ України

У форма-лінійній композиції формою може бути не тільки куб або шар та інші геометричні тіла, а ще й форма листка. В основному для даного

стилю характерна асиметрична розстановка елементів композиції. Також при виконанні форма-лінійній композиції особливу увагу варто приділити зовнішньому вигляду рослини, віднайти її особливості та вдало їх використати. Роботи будуть цікаво та яскраво виглядати якщо в композиції використати сильний кольоровий контраст елементів, поєднання рослинного та нерослинного матеріалу. Форма-лінійно робота може мати риси вегетативної, але повинна бути стриманішою в виразності форм, кольорів та ліній.

При роботі у вегетативному стилі в першу чергу увагу приділяють

рослинний спільноті рослин, їх зовнішньому вигляду та напрямку руху, в декоративному стилі більше важливим є вибір кольору, форми та вигляд розстановки рослин. Тож, що стосується робот в форма-лінійному стилі то для них будуть характерні такі риси:

- Чітке уявлення форми
- Мінімальна кількість форм і ліній
- Контрастно протилежні форми та лінії

• Симетрія або асиметрія композиції

• Пропорції

• Вільний простір

• Колір

• Динамічність

• Форма та колір вази

• Місце в якому розташована композиція

Паралельний стиль. Сучасна європейська школа аранжування не виділяє паралельні роботи в окремий стиль – ще вважається паралельною постановкою елементів композиції. Роботи геометричної форми, строгі, чіткі деякі автори відносять до формального стилю.

В природі часто можна зустріти приклади композиції паралельного стилю. Термін паралельному стилю надали референти FDF у 1980 році. Якщо

рослинний або ж нерослинний матеріал розташований паралельно один до одного в композиції то такий стиль флористи вважають на паралельним.

Роботи в паралельному стилі можуть бути симетричними та асиметричними, при цьому кожен елемент композиції має власну точку росту. В паралельних роботах, як і у роботах інших стилів, важливо дотримуватися пропорцій, поєднань кольорів та форм.

Паралельні частини композиції можуть бути вертикальними, горизонтальними або діагональними

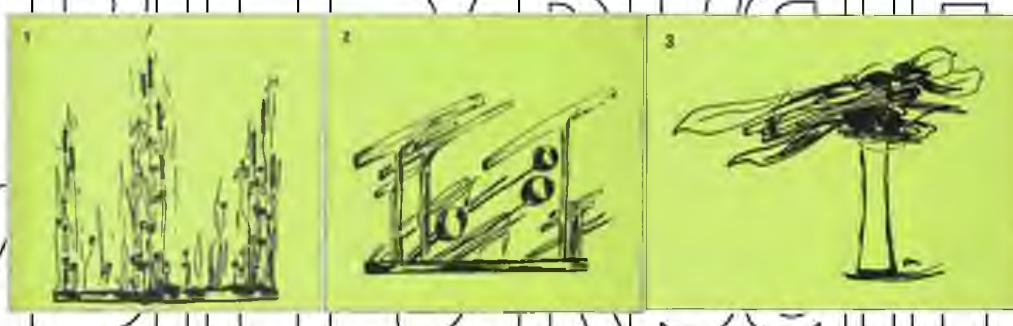

Рис. 1.4. Різновиди паралельного стилю композицій: 1. паралельно-вертикальна композиція; 2. паралельно діагональна композиція; 3.

паралельно-горизонтальна композиція [1]

Різновидами паралельного стилю можуть бути паралельно-вегетативний, паралельно-декоративний та паралельно-графічний.

Паралельно-вегетативна композиція характеризується асиметричним

положенням елементів в композиції. В цьому випадку до правил паралельної композиції потрібно додати риси композиції у вегетативному стилі – рослини

повинні мати вигляд такий якими вони є в природі.

Паралельно-декоративна композиція. В композиціях такого типу як правило дотримуються симетричної розстановки. Враження декоративності

можна підсилити за допомогою замкнутої форми.

Паралельно-графічна композиція. Композиції виглядають чіткими, абстрактними, можлива асиметрична і симетрична розстановка рослин в композиції. Часто в цьому стилі індивідуальні особливості рослин не

беруться до уваги. В паралельно-графічних композиціях основою може бути пісок, дрібний щебінь, дрібне декоративне каміння або пластикові крихти.

Букет в паралельному стилі має суттєву відмінність в тому, що місце зв'язки букета виконує не лише технічну, а і декоративну функцію. При установці букету в паралельному стилі в вазу обов'язково потрібно залишати місце зв'язки видимим. Стебла рослин збирають в букет паралельно, а не по

спіралі як в інших букетах.

При роботі в паралельному стилі необхідно користуватися такими основними ознаками:

- Більшу частину матеріалу ставлять паралельно
- Паралельність може бути вертикально, горизонтально, діагонально
- Паралельність можна створити безліччю однакових, різних або невеликою кількістю рослин
- Композиції можуть бути вегетативними, декоративними, графічними або об'єктами в просторі
- Асиметричність або симетричність
- Дотримання ступінчастості та групування

НУБІП України

- Слід створювати згущення матеріалу та вільні простири
- Кожен елемент повинен мати свою власну точку росту
- В паралельних букетах зв'язка є важливим художнім елементом

- Матеріал зв'язки підвищує декоративність букету
- Пропорції, рух та структура

НУБІП України

1.3. Правила, норми та закони флористики

У флористиці, як і в інших видах мистецтва, існують свої правила. Для того, щоб створити роботу, яка буде сприйматися людиною як гармонійна та приваблива, обов'язково необхідно дотримуватися основних принципів створення флористичних композицій.

Ідеально складена флористична композиція відповідає наступним

НУБІП України

нормам:

- Гармонія – всі елементи створюють одне ціле
- Композиція відповідає конкретному стилю
- Різноманіття структур компонентів композиції

НУБІП України

- Ретельно підбрана кольорова гамма
- Наявність базисних точок, динамічність, рух
- Дотримання правила золотого перетину
- Дотримання балансу

Якщо елементи в композиції розташовані правильно, то композиція буде динамічною. Естетично присмю для людини буде роздивлятися композицію, переміщуючи фокус з однієї рослинини на іншу. Точка фокусу – це основний елемент, що приковує погляд в першу чергу. Від точки фокусу (акценту) будеться вся композиція, також таких точок може бути декілька.

НУБІП України

Акцентом у флористичній композиції може виступати крупна квітка, листок незвичної форми, різне розташування квітів за висотою.

Виграним рішенням буде слугувати вдале поєднання рослинної фактури. Є декілька груп рослинних фактур:

- З металічним відблиском. Це рослини які мають блискучі, гарії, гладкі листки та суцвіття такі як: антуріум, бегонія, седум з матовими листками.

• Скляна фактура утворюється гладкими напівпрозорими ніжними пелюстками, наприклад, ірис і давіночків.

- Фарфорову фактуру створюють щільні, матові поверхні пелюсток та листків: орхідея, гіацинт.

• Вархатна фактура: фіалка, сенполія, деякі сорти троянд. Шовковист фактури пелюсток: мак, анемона. В композиції цікаво та привабливо будуть поєднуватися рослини які або схожі за фактурою, або максимально протилежні, що створює позитивний лисонанс. Блискучі, щільні фактурні квіти виразно виглядають на фоні матових поверхонь листків або пелюсток.

Також в композиції для гармонійного вигляду варто враховувати структуру матеріалу. Рослинний матеріал, в залежності від розміру та форми листя, бутону, суцвіття – поділяють на три основні групи:

- Квіти першого порядку: півонії, лілії, гладіолуси, дельфініум, хризантеми, троянди.

Рис. 1.5. Букети з квітів цершого порядку (фото автора).

НУБІП

ДІЙНИЙ

НУБІП

Рис. 1.6. Квіти другого порядку (фото автора).

- Квіти третього порядку: кущові айстри, гіпсофіла, кущові дрібні

трокянди, тюльпан, маргаритки.

НУБІ

ДАЙНИЙ

НУБІ

ДАЙНИЙ

Рис. 1.7. Квіти третього порядку (фото автора).

Правило золотого перетину – це основа на якій базується кожна композиція. Сутність золотого перетину у дотриманні при збиранні букету визначених пропорцій. У флористиці використовуються співвідношення 2:3

та 3:5:8. Наведемо приклади:

• Пропорція висоти наприклад у вазі, тоді слід застосувати пропорцію 2:3, висота вази складе 2 частини, а висота квітів 3 частини або ж навпаки.

Якщо композиція створюється в посуді, висота вази складе 2

• Пропорції 3:5:8 потрібно дотримуватись при створенні композиції у специфічному посуді, при створенні горизонтальної композиції. При цьому враховують висоту посуду, дотриматися пропорції висоти та довжини.

Рис. 18. Схема пропорцій золотого перетину [2].

Варто приділити увагу основним технікам у флористиці:

Бутоньєрка – традиційна міні композиція, що доповнює чоловічий наряд, у жінок може бути розташована на зап'ясті. В центрі композиції розташована основна квітка, доповнюють композицію зеленню та іншими декоративними елементами. Особливістю бутоньєрки є те, що одиннії її бік, обов'язково, має бути пласким, для зручності кріплення її на одяг.

Техніка спіралі – застосовується при складанні більшості букетів. Для букету в цій техніці використовуються квіти з рівними, твердими, щільними стеблами. Суть технології полягає у складанні квітів в букет під нахилом по відношенню до попереднього. Правильний букет складений в техніці по спіралі має стояти на столі без підручних засобів.

Асиметрична техніка вимагає високої майстерності та знання всіх законів флористики. В букеті використовують матеріали різного походження, різної форми та висоти. Важливо позначити акцент – центральний елемент, навколо якого буде будуватися композиція.

Букети із штучних квітів.

Композиції із штучних квітів мають ряд переваг перед композиціями із живих. По-перше роботи зі штучних квітів набагато довговічніші, а по-друге

штучні квіти можуть знаходитися там, де живим квітам не вижити. Якісні живі квіти виглядають природно, мають рівну ідеальну форму та насычений колір.

Правила, що допоможуть при складанні композиції правильно:

- Перед тим як складати букет потрібно насытити квіти водою.
- Листки квітів не повинні потрапляти в воду це спричинить процеси гниліття у воді, через це вода буде швидше псуватися.
- Для того щоб букет простояв довше краще використовувати максимально свіжі квіти з напівзакритими бутонами.

• Краще дотримуватися квіткової спільноти та використовувати квіти зі спільними ознаками: букет з польовими та екзотичними квітами буде виглядати дивно та недоречно.

• Перед тим як ставити квіти на воду необхідно підрізати стебла косим зрізом під 45 градусів, це збільшить плошу поглинання рослиною води та таким чином буде зрізана частина стебла, що підсохла [34].

Отже флористика як мистецтво з'явилася ще у стародавні часи та з плином часу розвивалася, композиції з квітів є неодмінним атрибутом урочистих та знакових подій в історії людства, а також і в повсякденному

житті. Досі букет з квітів є приємним подарунком, а флористичними композиціями прикрашають приміщення на свята.

При створенні квіткових композицій виділяють такі основні стилі :

вегетативний, декоративний, форма-лінійний та паралельний. Кожен зі стилів має свої особливі характеристики за якими можна легко визначити той чи інший стиль. Також, окрім стилів, у флористиці важливу роль займають техніки створення композиції: бутоньєрка, техніка складання квітів у букет по спіралі, створення композиції з штучних квітів, використання правила золотого перетину та інші.

НУВІЙ Україні

РОЗДІЛ 2
ВІТЧИЗНЯНІ ТА ЗАРУБІЖНІ ВЗРЫЦ У СУЧASNOMU СВІTІ
ФЛОРИСТИКИ

2.1. Сучасні тренди у флористиці

НУВІЙ Україні

Сучасна українська флористика це поєднання трендів лондонських та паризьких квіткових студій. Українські флористи переняли австралійський підхід до створення робіт та постійно експериментують додаючи елементи власного автентичного шарму.

НУВІЙ Україні

У сучасному флористичному бізнесі особливо важливим є слідкування за модою та світовими трендами. Варто брати до уваги модні кольорові поєдання, тренди у дизайні інтер'єру, важливим буде стиль та матеріали та пакування для букетів та композицій. У 2021-2022 році головним принципом складання композицій є природність. Головною задачею флориста при створенні композиції – зробити так, аби складалося враження, що рука флориста не торкалася квітів, композиції виглядають просто і мінімалістично. Імітація у букеті або композиції справжнього природнього

НУВІЙ Україні

лугу. Квіти поставлені вільно, не притискаючись одна до одної. Повітряні, легкі, об'ємні різнопропорційні та асиметричні композиції стануть головною прикрасою в ісей період. Мінібукети, букети-компліменти також є актуальними. Композиція такого букету складається з домінант, якою може виступати колір, або більший від інших бутон. Домінанту підкреслюють контрастними бутонами і сувіттями.

НУВІЙ Україні

Також тренди стосуються і додаткових матеріалах при оформленні роботи та декору. У 2022 особливо набирає популярності еко-стиль, тому прикрашати або доповнювати композиції краще живою зеленню, гілками гіпсофілі, декоративним листям пальм. Упаковка букету **також** має бути стриманою та екологічною.

Щодо упаковки – флористи віддають перевагу натуральним матеріалам при упаковці букетів або композицій. Використання пластику зводиться до мінімуму – винятком є прозорі коробки-куби, частіше за все які використовують при пакуванні весільного букету. Такі коробки допомагають підсилити ефектність букету та допомагають зберегти квіти свіжими та захищати від несприятливих умов навколошнього середовища.

Рис. 2.1 Приклад пакування весільного букету у пластикову коробку-куб. [фото автора].

Крафтовий папір – в наші дні є дуже популярним способом екологічної упаковки квітів. Крафтовий папір може бути кол’єровим, з принтами, м’яким або більш цупким по фактурі – це дозволяє експериментувати флористам з варіантами оформлення букету.

Капелюшні коробки різної форми утримують популярність в 2021-2022

роках. Коробки у формі куба, серця, кола, овалу, різної глибини та кольору є не тільки естетично привабливими, а ще й зберігають квіти набагато довше, так як в основному квіти в коробках фіксують за допомогою вологої

флористичної губки та підрізають квіти коротше аніж для букету, тому вода з губки швидкіше потрапляє до бутонів, що і подовжує життя композиції.

Дерев'яні ящики та плетені кошики з натуральної лози також в тренді

2021-2022 років. Композиції з польових квітів в них виглядають в них особливо ефектно.

Кольорові тренди у флористиці, як і у світі моди і дизайну, також дотримуються певних модних тенденцій. З 2000 року інститут кольору Pantone оголошує один з кольорів «Кольором року». Спеціалісти інституту

обирають колір року на спеціальних секретних зустрічах, що проходять двічі

на рік в якісь з європейських столиць. У кожного кольору є свій номер та плашка-зразок, для кожного кольору є своя формула. Так кольором року у

2020 році був - PANTONE 19-4052 Classic Blue («класичний синій»), у 2021

році кольорами року було обрано «Бездоганий сірий» 17-5104 Ultimate Gray

та «Сяючий жовтий» 13-0647 Illuminating. У 2022 році головним кольором

став 17-3938 Very Peri – динамічний синій з фіолетово-червоним підтоном. Особливістю цього кольору є те, що він був обраний не в палітри, що вже існує, а спеціально згенерований. Особливо популярними кольорами в

Україні та за її межами в 2022 році стали також блакитний та жовтий колір –

кольори прапору України. Це проявилося і у флористичному середовищі.

Популярності набули букети з бавовною та колосками пшениці або жита, а для упаковки таких букетів використовується блакитний та жовтий папір,

мішковина, блакитні та жовті стрічки.

Щодо популярних квітів – то модними букетами 2021-2020 року є букети з англійськими трояндами Девіда Осіна, популярною еспрей троянда Джулієтта, однобутонні Кахала та Капучіно, півонії, польові квіти, нарциси, фарбовані у незвичні кольори тюльпани. У 2022 році все більше популярності набувають букети з протеєю та королівським фаленопсисом.

Продовжують набирати популярність букети з сухоцвітів, найчастіше в таких букетах можна побачити: квіти бавовни, колея, пампасну траву, геліхрізум, томфрену, лагулус, краепецю, панікум, лімоніум.

2.2. Вітчизняні та зарубіжні взірці у сучасному світі флористики

НУБІП України
 Квіткова студія Atterpmt, Київ. Власниця салону Валерія Волконська, фото її робіт викликають захоплення у багатьох поціновувачів флористичного мистецтва. Особливістю її флористичних робіт є стильні квіткові поєднання, кожна квітка в композиції є виразною та в той же час зберігається гармонія. Квіткову студію Валерія облаштували в бувшому гаражі створивши там справжню обитель квітів.

Рис. 2.1. Фото робіт студії «Atterpmt» Instagram - @atterpmt [3].

НУБіп Україні

She flowers, Одеса. «She» – історія про жінку в її самому первозданному вигляді доброти, ширу усміхнену і, безперечно, щасливу. Краєва історія про жіночність доброту в серці, усвідомленість, екологічності, про стиль і смак.»

«She» – це терапевтичний проект створений психологом Катериною та арт-терапевтом Вікторією. Студія сухоцвітів проводить майстер-класи та сеанси квіткової арт-терапії.

НУБіп Україні

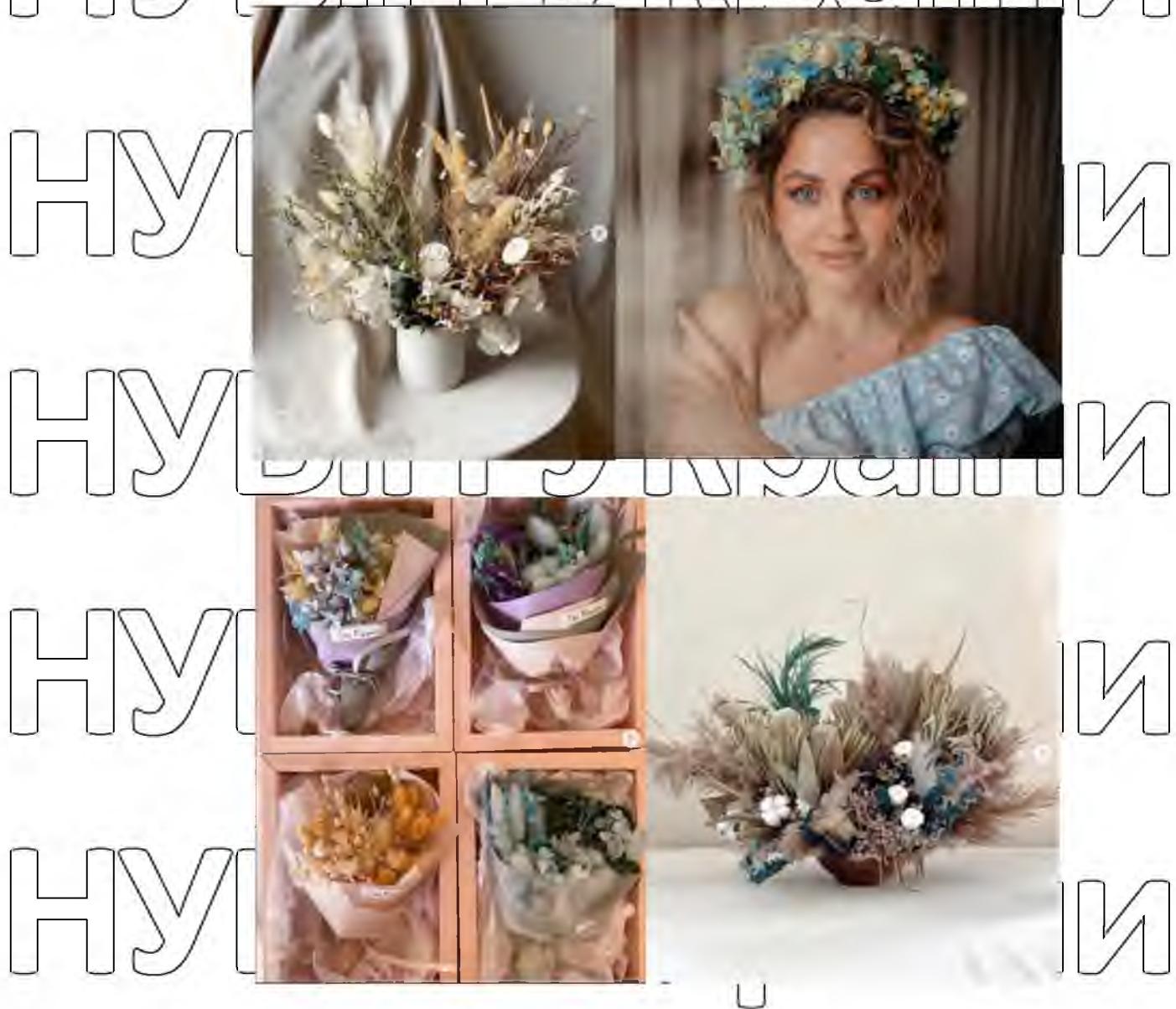

Рис. 2.2. Фото робіт студії «She flowers» Instagram - @she.flowers.ua [5].

НУБіп Україні

ГеМ, Житомир. Простів квітів та об'єктів. Власники студії надихнулися австралійською флористикою, додали своє бачення – і створили

а єклав австралійської флористики в Україні. Власники створюють свій власний унікальний стиль беручи за основу світові приклади. Композиції виглядають як арт-об'єкт, стильно та сучасно.

Рис. 2.3. Фото робіт студії «The M» Instagram - @themflo [6].

Villa Verde, Київська область. Villa Verde – це квіткова ферма в

київській області, це сімейний бізнес. На фермі вирощуються півонії, ранункулюси, гортензії, бузок, нарцис, дельфиніум та інші квіти на зріз.

Єдина ферма в київській області, що вирощує гортецію на зріз.

Рис. 2.4. Фото з виробництва «Villa Verde» Instagram - @ villaverde.farm [7].

НУБІЙ Україні
Ascania Flora, Київська область

Компанія Ascania Flora – найбільший виробник троянд на зріз в Україні та один з провідних виробників в Європі. Компанія має більше тисячі партнерів в Україні. «Місто під склом» – так називають тепличний комплекс, площею понад 22 гектари, «Асканія-Флора», в якому працюють більше 600 працівників. Компанія неодноразово отримувала нагороди за рекордні

показники по кількості вирощених квітів на зріз. В 2014 році компанія отримала звання «Агропідприємство року 2014». Виробництво квітів відбувається в теплицях, висота яких складає 5 метрів.

Рис. 2.5. Тепличні комплекси компанії Ascania Flora [8].

Кущі троянд в теплицях вирощуються у мінерально-ватному субстраті та під системою крапельного зрошування.

Рис. 2.6. Вирощування троянд в компанії Ascania Flora [8].

Теплиці оснащені системами фотосинтетичного освітлення та системами дозування вуглекислого газу.

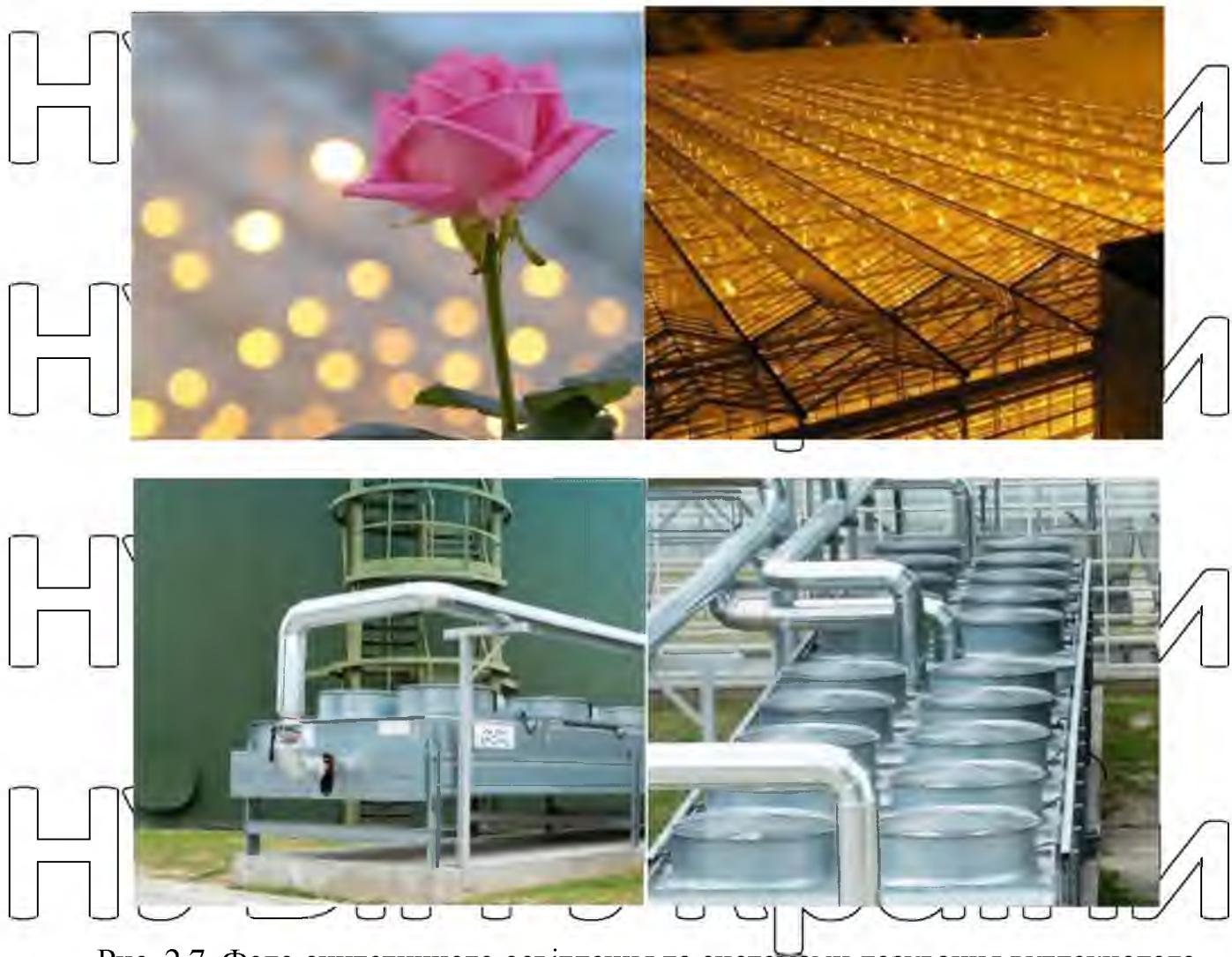

Рис. 2.7. Фото синтетичного освітлення та системами дозування вуглекислого газу компанії Ascania Flora [8].

Сортове різноманіття вирощуваних троянд є дуже великим, близько 65 сортів троянд. Це однобутонні та кущові троянди. В таблиці 2.1. та 2.2. представлені найпопулярніші з сортів, таких як: однобутонні троянди: Гран Прі, Джумілія, Аваланч, Піч Аваланч, Білуга, Анна-Каріна, Міс піггі, Пені лейн, Аква, Престиж, Ред Гл, Ель Торо, Ред Наомі, Кімберлі, Принц Персії; спрей троянди: Джелато, Марвелууз, баблз, Сільва, ник, Шоні, баблз, Бомбастік, Лавлі Лідія, Леді Бомбастік, Міс Бомбастік, Мадам Бомбастік.

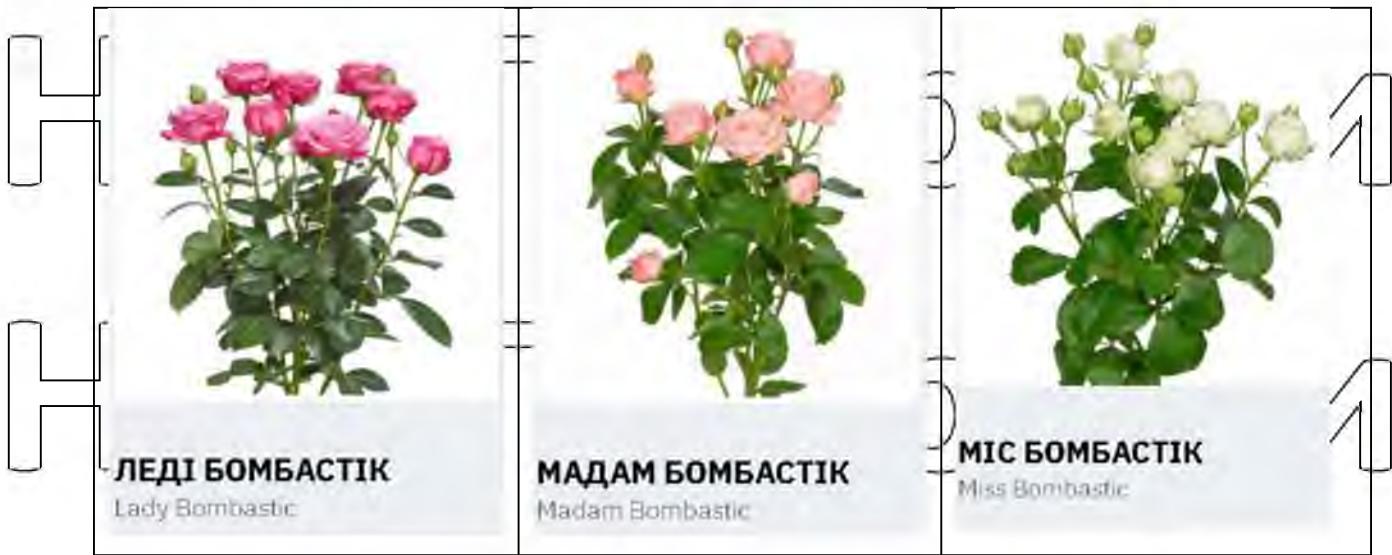
Таблиця 2.1

НУБІП Україні		Одноцвітні троянди	НУБІП Україні	
Гран при		БЛУГА		АННА КАРЕНА
ДЖУМІЛІЯ		МІС ПІГГІ		ПЕННІ ЛЕЙН
АКВА		ПРЕСТИЖ		АВАЛАНЧ
ПЧ АВАЛАНЧ		РЕД ІГЛ		ЕЛЬ ТОРО

НУБІП Україні

Нубіп України

Асканія-Флора розробили також речовину, що допомагає продовжити життя зрізаних квітів – «Флора-актив», що не має аналогів на українському ринку. Речовина являє собою порошок, що містить в своєму складі поживні елементи, що допомагають квітам зберегти свіжий вигляд якомога довше та

Рис. 2.8. – «Флора-актив». [8]

Камелія, Кмів
компанія починала
свій шлях на українському ринку, вона займалася
імпортом зрізаних і кімнатних рослин із Голландії. Спеціалісти компанії
переняли зарубіжний досвід з вирощування квітів та почали розвивати
власне квіткове виробництво в Україні. Компанія «Камелія» має 11 гектарів
спеціально облагнаних теплиць, що знаходяться у селі Княжичі.

вирощується безліч сортів квітів на зріз, а також має мережу фірмових магазинів у місті Києві.

Рис. 2.9. Троянди у теплицях «Камелія» [9].

Компанія дотримується міжнародних стандартів, теплиці обладнані системами клімат-контролю, системами крапельного поливу, системами додаткового, штучного освітлення. Сортування, збір та контроль якості квітів є повністю автоматизованим за допомогою спеціалізованого обладнання.

НУБІП України

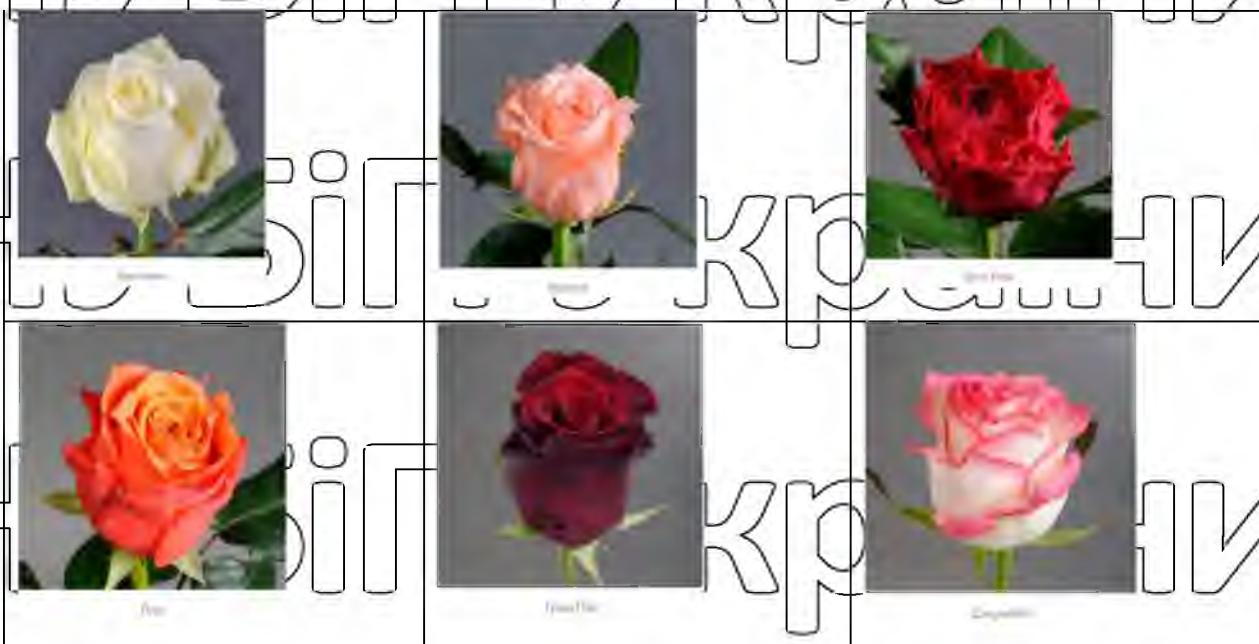
Рис. 2.10 Теплиці Камелії з сучасним обладнанням [9].

В теплицях Камелії вирощується 39 сортів троянд, тюльпани, бетоній, цикламени, пеларгонії та інші.

Найпопулярніші сорти троянд представлені в таблицях 2.3, 2.4.

Таблиця 2.3

Однобутонні троянди

НУБІП України

НУБІП України

Zentoo – це асоціація та бренд, заснований у 2007 році в Нідерландах. Це група з п'ятнадцяти виробників із 22 докацій по всій країні. Кожен з учасників асоціації має власне виробництво, але продаж квітів виконується під одним брендом – Zentoo. Метою Zentoo є виробництво хризантем найкращої європейської якості. Бренд має дуже широкий асортимент сортів хризантеми, протягом року. Всі учасники постійно контактиують один з одним, діляться досвідом та поповнюють колекцію новими сортами. Zentoo

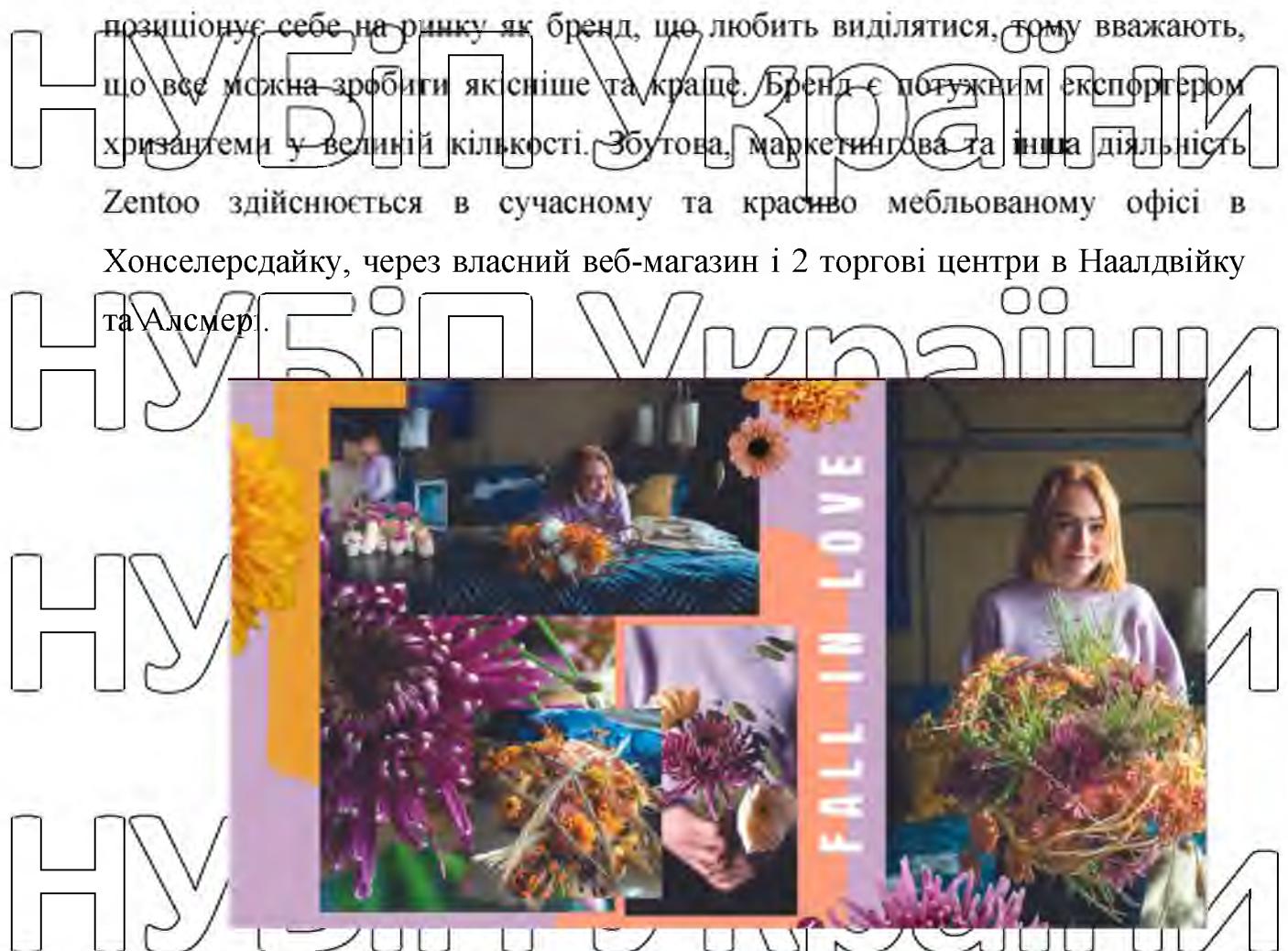

Рис. 2.11. Робота «Fall in love» (англ. «Захохатися») – Zentoo [13]

Отже сучасна українська флористика це поєднання європейських трендів з українським поглядом. Особливо важливим є слідування за модною та світовими трендами. Варто брати до уваги модні кольорові поєднання, тренди у дизайні інтер’єру, важливим є стиль та матеріали та пакування для букетів та композицій. Кольорові рішення у сучасній флористиці об'єнтується на головний колір року за версією інституту кольору Pantone.

Українська спільнота насичена талановитими майстрами, досвід яких має особливу цінність для флористичної сфери. В Україні є великі флагмані

виробництва та експорту квітів такі як «Асканія-флора» та «Камелія». Також відомі студії з різних міст України такі як: Attermit, She flowers, TheM та інші задають тренди та вглюють новітні технології в сучасному світі української флористики.

НУВІЙ Україні

РОЗДІЛ 3
АСОРТИМЕНТ ТА ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОСЛИН ДЛЯ
ФЛОРИСТИЧНИХ КОМПОЗИЦІЙ

3.1. Добір рослин за кольором

Коли флорист обирає рослини для своїх робіт, то він повинен враховувати не тільки їх зовнішній вигляд, а і середовище в якому вони

зростають. Приклад: квіти водяного гіацинта, як і космея та шовковистий мак, виглядають дуже ніжними та витонченими, але космея любить зростати на родючих ґрунтах, мак – обирає піщані, а водяний гіацинт взагалі є водяною рослиною; борщовик зростає на вологих ґрунтах, а ось світлолюбний мордовник зростає в сухих місцях. А якщо розглядати ситуацію збоку використання цих рослин у флористиці – то вони будуть

гарно виглядати в одній композиції. Наведемо ще один приклад рослин з однієї родини але з різними вимогами до умов зростання – болотний ірис, який зростає на болотистих або дуже вологих ґрунтах та іриє садовий зростає

на сухих та теплих ґрунтах. Дані приклади говорять про те що, для гармонійного поєдання рослин у композиції дуже важливо враховувати середовище зростання рослин. Особливо при роботі у вегетативному стилі рослини необхідно обирати так, щеб зони мали вигляд рослин, які зростають в одинакових умовах [35].

Також необхідно звернути увагу на колір. У флористиці є важливим не тільки колір, як він є, а ще й те як колір впливає на емоції людини. В першу чергу, коли людина роздивляється ту чи іншу роботу, вона звертає увагу не на форма, а на колір. Особливо місце у вивчені кольору та створенні теорії

кольору займає Йоган Іттен. Коли він вивчав кольори то створив кольоровий круг, що був поділений на дванадцять рівних частин. Основними кольорами кольорового круга Іттена є – червоний, жовтий та синій. Він з'єднав ці кольори рівностороннім трикутником: жовтий колір знаходиться зверху,

червоний – знизу справа, а синій – знизу зліва. Таким чином між кольорами первого порядку утворюється три поля. Середні кольори з кожного з полів є кольорами другого порядку. Якщо змішати червоний та жовтий колір утвориться колір другого порядку – помаранчевий, червоний та синій утворюють фіолетовий колір, а синій та жовтий – зелений колір. Між кольорами первого та другого порядку при змішуванні їх у рівних пропорціях утворяться кольори третього порядку [36].

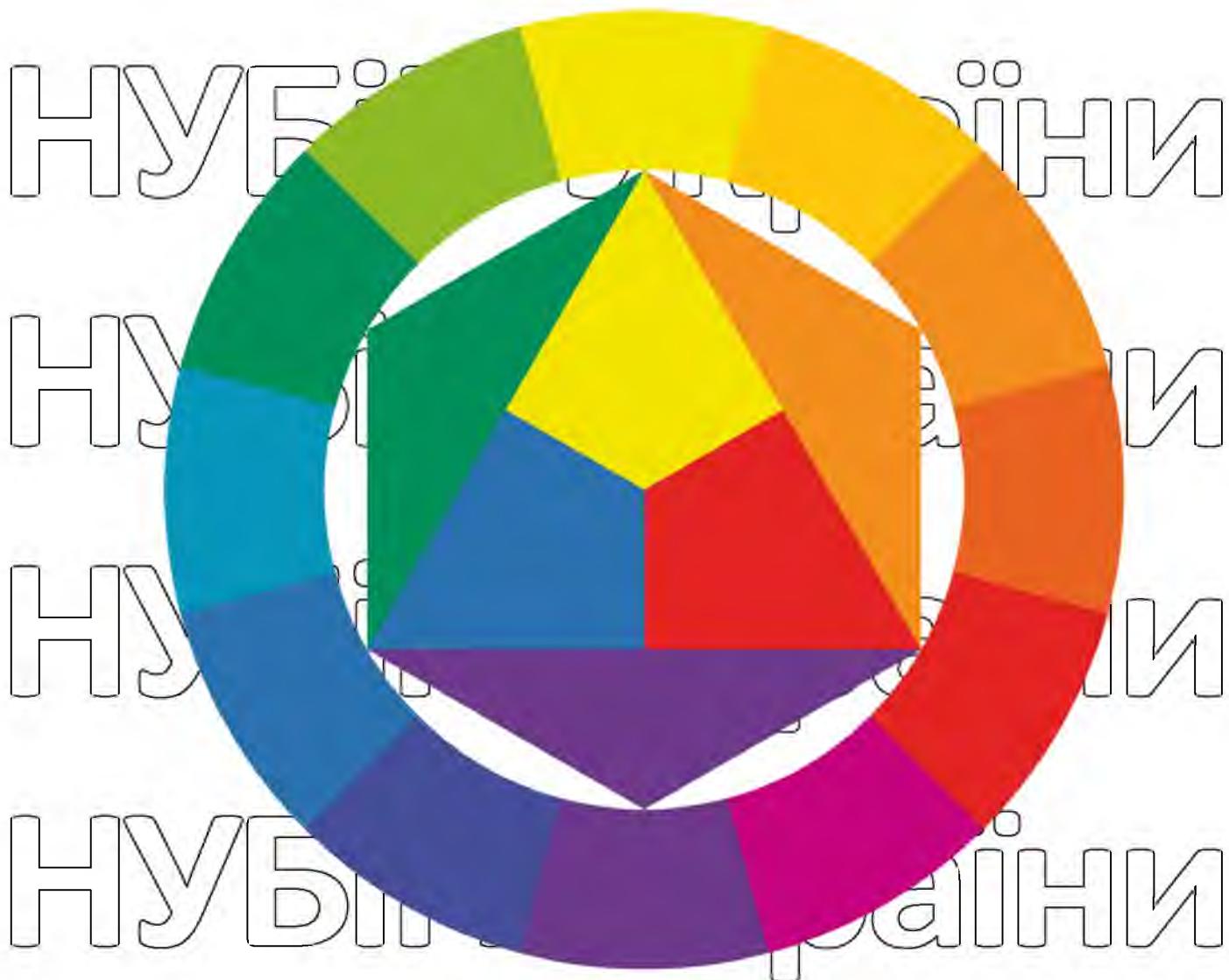

Рис. 3.1. Кольоровий круг Іттена [4].

Ці всі правила допомагають флористу правильно підібрати колір при створенні флористичної композиції. Контрастними кольорами будуть

виступати жовтий, червоний та синій колір – це найпростіший кольоровий контраст.

При створенні композиції у флористиці визначають декілька основних схем контрастних поєднань за кольоровим кругом Ітена:

Монохром – використання одного кольору – квіти різних відтінків і фактур

(рис. 3.2)

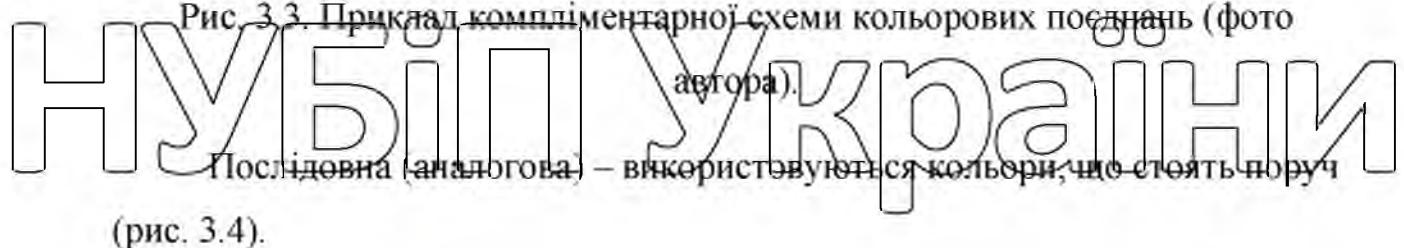

Рис. 3.2. Монохром (фото автора).

Комплементарна – поєднання контрастних кольорів, що стоять один навпроти одного (рис. 3.3).

Рис. 3.3. Приклад комплементарної схеми кольорових поєднань (фото автора).

(рис. 3.4).

Рис. 3.4. Приклад послідовної схеми кольорових поєднань (фото автора).

Роздільно-компліментарна – використання трьох кольорів (рівнобедрений трикутник).

Рис. 3.5. Приклад роздільно-компліментарної схеми кольорових
преднань (фото автора).
Тріада – використання трьох кольорів (рівносторонній трикутник) (рис. 3.6).

Рис. 3.6. Приклад тріади (фото автора).

Квадрат – використання чотирьох кольорів (рис 3.7).

Рис. 3.7. Приклад квадрату (фото автора).

НУБІЙ Україні

При всіх формулах букетів, кольори використовуються в різних пропорціях. Букет і композиція будуть мати більш сучасний і гармонійний вигляд [37].

Коли використовуються два кольори то пропорція має бути 80% на

20%, три кольори – 60%, 30%, 10% (акцент) (рис. 3.8).

Рис. 3.8. Пропорційність у букетах (фото автора).

Отже кольорові поєднання є основою складання квіткової композиції

на рівні з фактурою та структурою. Основним орієнтиром на кольорові поєднання є кольоровий круг Ітена. Основними схемами кольорових поєднань є монохромна, компліментарна, послідовна, роздільно-

компліментарна, тріада та квадрат. Коли використовуються два кольори то пропорція має бути 80% на 20%, три кольори – 60%, 30%, 10% (акцент).

3.2. Добір рослин за сезонністю

На кольорові рішення при створенні букетів впливає також фактор сезонності. Деякі рослини, недоступні до замовлення в магазині через особливості вирощування та часу цвітіння, це пояснюють найбільш

сприятливими умовами для вирощування та географією плантацій, а також попитом на ті чи інші рослини. Також сезонність викликає асоціації в людини, що обумовлені традиціями та досвідом. Глики ялині завжди будуть викликати асоціацію з новим роком та зимою, жовте листя, хризантеми, айстри асоціюються з осінню. Зелені, білі, рожеві поєднання більш за все характеризують літо а півонії, тюльпани, нарциси, гіацинти викликають асоціацію з весняною порою [38-39].

НУБІЙ України
Добір рослин за сезонністю.

Літо

Незабудка (*Myosotis*)
Родина: Boraginaceae

Походження: Альпи, Карпати, Кавказ.

Сезонність: Лютий – квітень.
Стійкість у зразі: 4-6 днів.

Рослина висотою до 40 см із

розгалуженим стеблом. На стеблі розташоване м'яке данцетовидне листя і сувіття дрібних квіток блідо-блакитного, небесно-блакитного, білого або рожевого кольору. Незабудки чудові квіти для композицій та букетів, гарні в роботах стилю бідермайєр та у кошиках. Символізують вірність, сталість,

Нігела (*Nigella*)
Родина: Ranunculaceae

Походження: Середземномор'я, Мала Азія, Канарські острови.

НУБІЙ України

Сезонність: червень-вересень, травень-листопад.
Стійкість у зрізі: 6-10 днів.
Рослина висотою до 60 см. Має пряме гілясте стебло з ажурним листям.

Квіти діаметром до 4 см, прості або махрові, одиночні, білого, рожевого, блакитного або синього кольору. Нігелла добре поєднується з квітами, скожими на позові. Гарна у весільних букетах, створює романтичний настрій. Нігелла символізує збентеження

Дельфініум (*Delphinium*)

Родина: *Ranunculaceae*

Походження: Північна напівкулі.

Сезонність: весь рік – різні види.

Стійкість у зрізі: 6 днів.

Красивоквітуча трав'яниста рослина, розповсюджена по всій

північній напівкулі. Колосовидні суцвіття складаються з махрових або напівмахрових квітів, зібраних в густі китиці. Можуть бути білого, голубого, фіолетового, лілового, синього та навіть чорного кольору. У флористиці дельфініум частіше за все використовується у чоловічих та весільних

буketах. Дельфініум є достатньо самостійною квіткою збоку використання у композиції, тому обираючи його до складу композиції потрібно підібрати

рослини, що його підкреслють. При висушуванні квіти зберігають свій колір та форму, тому квіти можна використовувати в якості сухоцвіту в сухих букетах.

Волошка (*Centaurea*)

Родина: *Asteraceae*

Походження: Європа.
Сезонність: червень-листопад.
Стійкість у зрізі: 5-7 днів.

НУБІЙ України

Рослина з прямостоячим стеблом висотою до 30-80 см. Вузьке листя та суцвіття синього, фіолетового, рожевого або білого кольору у формі кошика. Волошка добре підходить для весільних робт, для невеликих букетів та композицій. Волошка символізує вірну любов, віданість, деликатність та простоту.

Вероніка (*Centaurea*)

Родина: *Scrophulariaceae*

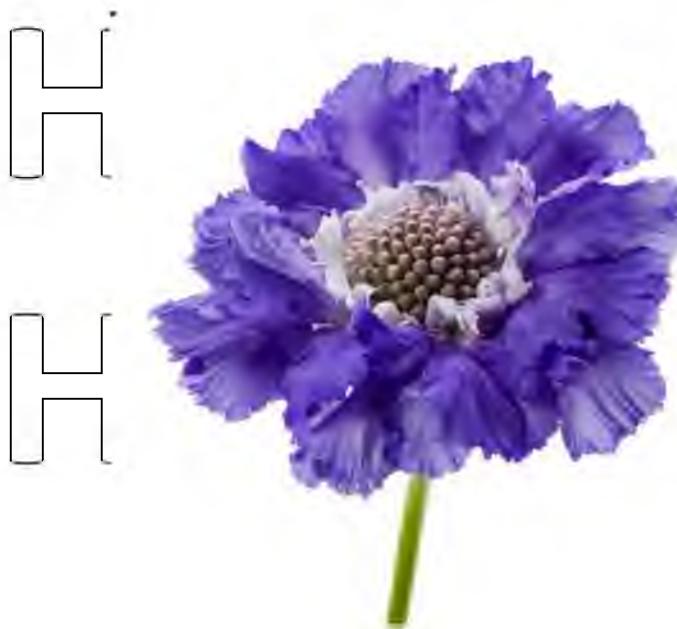
Походження: Середземномор'я, Азія.

Сезонність: чіткий ріг для різних сортів і видів.

Стійкість у зрізі: 7-10 днів.

Красиво квітуча трав'яниста рослина, з різновидів вероніки у флористиці використовують вероніку довголисту. Квіти зібрани у верхові китицеподібні суцвіття, можуть мати забарвлення від яскраво-блізкого до темно-фіолетового.

Підходить для створення легких, повітряних букетів, також може застосовуватися у весільних букетах.

Гарно поєднуються з трояндами, ліліями та еустомами.

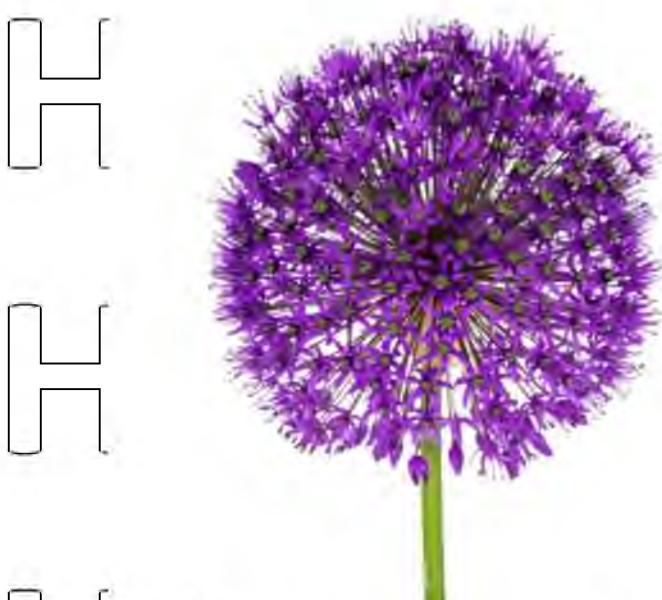
Скабіоза (*Scabiosa*)

Родина: *Dipsacoideae*
Походження: Кавказ, Мала Азія.

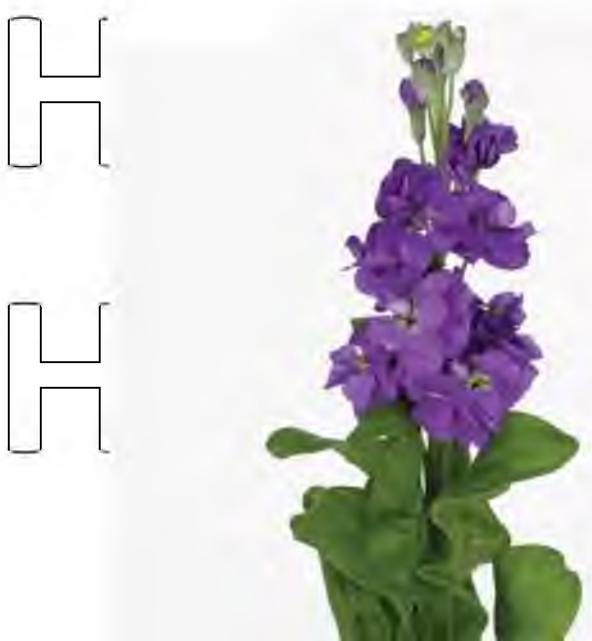
Сезонність: травень-листопад.
Стійкість у зразі: 6-8 днів.
Рослина висотою до 50-80 см з прямим стеблом і прикореневими листками.

НУБІЙ України

Суцвіття до 10 см у діаметрі, білого, блідо-лілового, небесно-блакитного, темно-бордового або пурпурового кольору. Може використовуватись як сухоцвіт, в композиції є квіткою третього порядку, що використовується для доповнення інших квітів. Скабіоза підходить для композицій та букетів декоративного та вегетативного стилю.

Крупні кулеподібні або зонтиковидні суцвіття білого, рожевого та фіолетового кольору. У флористиці алліум є універсальною квіткою, що може доповнити майже будь-який букет. Роль аліума в композиції може бути надання композиції

Алліум (*Allium*)

Родина: *Alliaceae*

Походження: Тянь-Шань.

Сезонність: березень-листопад.

Стійкість у зразі: 12-20 днів.

Рослина має популярність серед садоводів через привабливий

зовнішній вигляд суцвіть. Суцвіття

часто за все

форма

застосовуються в

чоловічих букетах

Маттіоля (*Matthiola*)

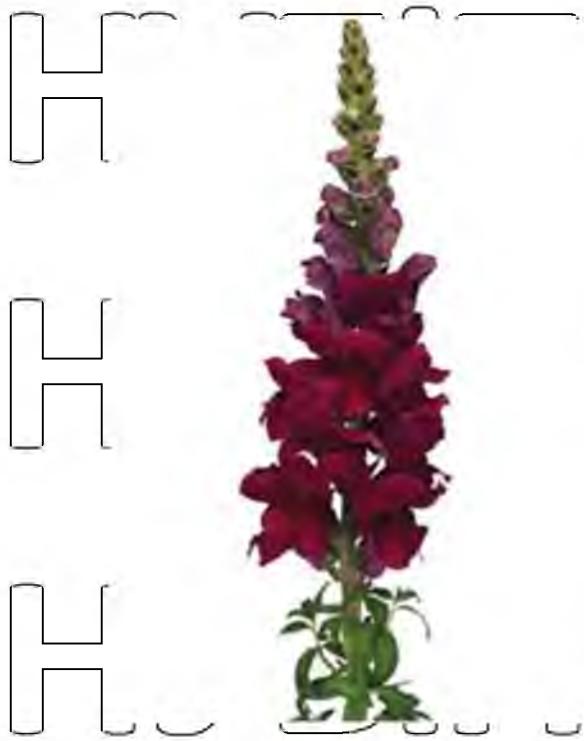
Родина: *Brassicaceae*

Походження: Середземномор'я.

НУБІЙ Україні

Сезонність: практично весь рік, пік – березень-липень.
 Стійкість у зразі: 10-14 днів.
 декоративна, красиво квітуча садова рослина із запашними квітами.

Розповсюджена в країнах Південної Європи та Середземномор'ї. Квіти

матіоли відкриваються ввечері або вночі. Суцвіття метельчате, що складається з маленьких квітів з чотирма пелюстками, що мають характерний аромат. Колір квітка може бути рожевим, білим, голубим, ліловим, фіолетовим та червоним. В композиції матіола здатна виконувати роль основи та доповнення інших квітів.

Антиринум (*Antirrhinum*)

Родина: *Scrophulariaceae*

Походження: Середземномор'я.

Сезонність: травень-грудень.

НУБІЙ Україні

Стійкість у зразі: до 10 днів.

Стебла рослини мають висоту від 20 до 100 см (залежно від сорту). Яскраво забарвлені квітки яскраво-жовтого, фіолетового, синього, білого, червоного кольорів, нагадують форму левовою пащю. Антиринум чудово підходить для

всіх видів флористичних робіт. Антиринум символізує граніцю, хоробрість.

Антиринум – це квітка героїв.

Астильба (*Astilbe*)

Родина: *Saxifragaceae*

Походження: Азія, Північна америка.

Сезонність: квітень-вересень березень та жовтень обмежено.

Стійкість у зрізі: 5-7 днів.

Яскрава квітка з метельчатим суцвіттям, ажурної форми, з блискучими або бархатними за фактурою листям. Батьківщиною астильби є Східна Азія, в її природних умовах зростає багато видів. Використовується як в свіжому вигляді так і у вигляді сухоцвіту. У флористиці астильба цінується тим, що має здатність відтінати яскраві квіти в особливо складних композиціях,

також астильба може використовуватися як основа композиції.

Півонія (*Paeonia*)

Родина: *Paeoniaceae*

Походження: Китай, Корея.

Сезонність: червень-липень

Стійкість у зрізі: 5-10 днів.

Розкішні квіти півоній ще у давньому Китаї використовувалися за різним призначенням. У флористиці півонії використовуються в композиціях у ролі акценту, можуть створювати основу композиції.

Латирис (*Lathyrus*)

Родина: *Fabaceae*

Походження: Центральна та

Південна Європа, Італія.

Сезонність: березень-вересень

Стійкість у зрізі: 5-10 днів.

Латінська назва (др 150 см) кучерява рослина, з невеликим листям і сувіттями з 3-5 витончених квіткових приємним інжин ароматом.

Забарвлення: біле, кремове, блакитне, бузкове, малинове, бордо або двокольорове. Використовується в оформленні, а також у невеликих букетах та композиціях. Латінська назва символізує привабливість.

Соняшник (*Helianthus*)

Родина: Asteraceae

Походження: Центральна та Північна Америка.

Сезонність: цілий рік, пік з липня по вересень.

Стійкість у зрізі: 8-10 днів.

Стебло пряме, ворсисте, в'ялує.

Соняшник, має специфічну форму зовнішніх квіткових листочків, у складі букетів частіше за все зустрічаються влітку або восени. Декоративні соняшники гармонійно доповнюють багато літніх букетів а композицій. В зрізі соняшники не виагливи. В композиції можуть виступати в ролі акценту або створювати основу композиції.

Лімоніум (Limonium)

Родина: Plumbaginaceae

Походження: Середземномор'я, Мала Азія, Північна Африка.

Сезонність: Цілий рік.

Стійкість у зрізі: 10-15 днів.

Ще має назву статиця або кермек, в природніх умовах цю квітку можна зустріти майже по всьому світу, але батьківщиною статиці є Канарські острови. Квіти мають забарвлення у фіолетових та пурпурних відтінках, а також рожеве, синє та жовте. Квітки зібрани у метельчаті суцвіття. Зазвичай у композиції він використовується як додавання до основних квітів, може виконувати роль основи композиції. Також може використовуватися як сухоцвіт.

Краспедія (*Craspedia*)

Родина: *Plumbaginaceae*

Походження: Середземномор'я, Мала Азія, Північна Африка.

Сезонність: Цілий рік.

Стійкість у зрізі: 10-15 днів.

Польова рослина сімейства айстрових.

Сферичні або напівсферичні суцвіття

складаються з маленьких квіточок, що розташовані на високих безлистих

стеблах. Краспедію часто використовують для виготовлення букетів, прикрашанні зачіски або глатті нареченої. В умовах зрізу має дуже високу стійкість, більше двох тижнів, також після висушування може

використовуватися як сухоцвіт. В композиції може виконувати роль основи,

або додавання до інших квітів.

Міскантус (*Miscanthus*)

Родина: *Poaceae*

Походження: Азія, Африка, Австралія.

Сезонність: Цілий рік.

Стійкість у зрізі: сухоцвіт.

Рослини висотою 80-200 см, які зазвичай утворюють великі, досягніти пукки дерновини. Листя чік, ріжте, лусковоподібне, дуже жоретке. Метелки довжиною

10-30 см, більш менш віялоподібні. Міскантус чудово підходить для польових букетів.

Панікум (Pennisetum)

Родина: Poaceae

Походження: Азія, Африка,

Австралія.

Сезонність: червень-липень.

Стійкість у зрізі: сухоцвіт.

Рослина, висота від 20 до 150

сантиметрів, з волосистими пагонами і довгими волоссями, забарвленими в срібний, оранжевий, білий або персиковий кольор. Мініатюрні суцвіття

панікуму ідеально підходять для декорування букету нареченої та дуже популярні у весільній флористиці.

Сетарія (Setaria)

Родина: Poaceae

Походження: Азія, Африка,

Австралія.

Сезонність: липень-серпень.

Стійкість у зрізі: сухоцвіт.

У композиції використовується як доповнення до інших квітів. Дуже стійкий в умовах зрізу

посадка

тижні, також використовується як сухоцвіт.

Ромашка (*Matricaria*)

Родина: Asteraceae

Походження: Європа.

Сезонність: травень-вересень.

Стійкість у зразі: 5-10 днів.

Рослини з тонким стеблом середньої

висоти, зелене ланцетовидне листя,

поодинокі великі суцвіття-кошики.

або зеленою серединкою. Ромашка

використовується в букетах у поєднанні з іншими квітами або в монобукеті.

Символізує романтичність, молодість, скромність.

Рубус (*Rubus*)

Родина: Rosaceae

Походження: Європа.

Сезонність: травень-вересень.

Стійкість у зразі: 5-10 днів.

– кущова рослина з ягодами, по

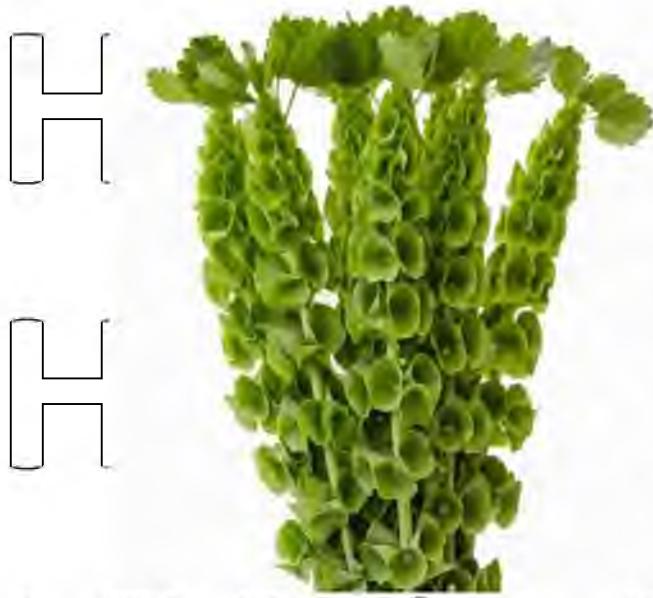
іншому – ожина. Цінується за красу та

стійкість плодів. Здача складати

основу композиції, або бути

доповненням до інших квітів.

НУБІП України

Малюцела (*Moluccella laevis*)

Родина: *Lamiaceae*

Походження: Західна Азія, Східна Європа.

Сезонність: цілий рік.

Стійкість у зразі: 8-10 днів.

Прямостоячі стебла, що гілкуються, у висоту від 65 до 70 см. Округле, блідо-

зелене листя з дрібними білими квітками всередині. Квіти мають сильний пряний аромат. Молюцела підходить для структурованих робіт, а також, якщо необхідно додати лінії до великих композицій. Молюцела символізує щасливий випадок, побажання удачі. Поєднуються з трояндами,

ранункулюсом, горнізією, півонією, астильбою, соняшником.

Осінь

Георгін (*Dahlia*)

Родина: *Asteraceae*

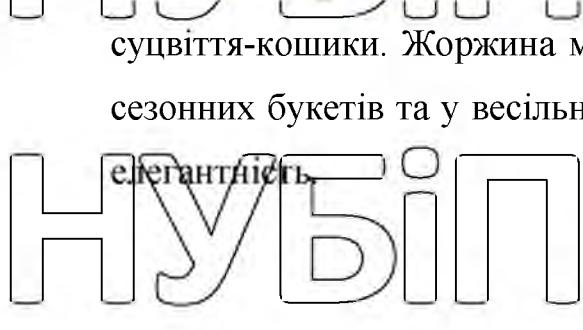
Походження: Мексика

Сезонність: липень-листопад.

Стійкість у зразі: 5-7 днів.

Украйні

Рослини мають пряме стебло висотою 50-150 см, велике зелене листя і великі суцвіття-кошики. Жоржина має величезну палітру кольорів. Квіти гарні для сезонних букетів та у весільній флористиці. Жоржина символізує гідність та елегантність.

Целозія (*Celosia*)

Родина: Амарантові

Походження: регіони з тропічним

кліматом.

Сезонність: квітень-жовтень дік.

Стійкість у зрізі: 7-10 днів.

Рослини з прямими гіллястими стеблами висотою 50-60 см. Ланцетоподібне

листя, щільні суцвіття, що нагадують півняний іребінь. Забарвлення бордо, вишневе, червоне, жовте, помаранчевий. Целозія дуже виразна рослина.

Добре використовувати в букетах та композиціях. Целозія символізує своєрідність, особливість.

Хризантема (*Chrysanthemum*)

Родина: Астрові

Походження: Азія, Китай, Корея, Японія.

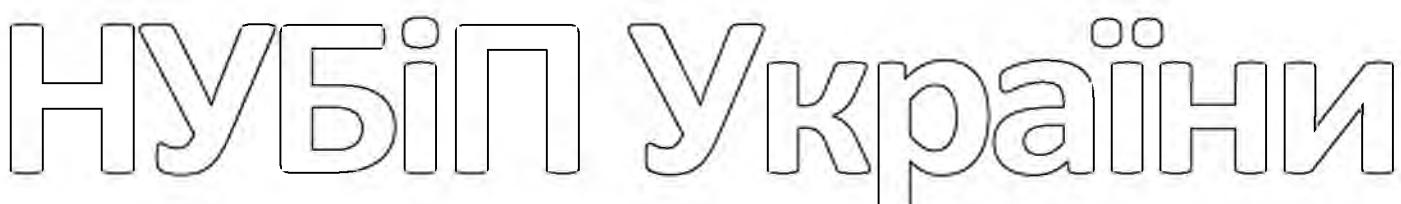
Сезонність: цілий рік.

Стійкість у зрізі: 10-20 днів.

Рослина має прямостояче стебло

довжиною до 120 см, велике листя і одиночне суцвіття-кошик діаметром понад 10 см. Квіти дуже виразні і якразу задають тему в роботі.

Використовуються у всіх видах флористичних робіт. Хризантема символізує правдивість. У Китаї – символ безсмертя.

Гладіолус (*Gladiolus*)

Родина: *Iridaceae*

Походження: Південна Африка.

Сезонність: Травень-листопад.

Стійкість у зрізі: 10-15 днів

Гладіолус має довге ширше стебло від 80 до 120 см. Листя зелене, витягнуте,

мечеподібної форми. Суцвіття розташовані вздовж стебла, є воронкоподібними квітками і мають велику кількість забарвлення. Квіти чудово виглядають у підлогових вазах з великими інтер'єрними роботами (високі сорти), добре стоять у воді та флористичній губці. Гладіолус символізує силу, твердість, щедрість.

Фізаліс (*Physalis*)

Родина: *Solanaceae*

Походження: Європа, Азія, Японія.

Сезонність: Липень-листопад.

Стійкість у зрізі: 6-10 днів, сухоцвіт.

Рослина має висоту 80-100 см.

Характерною особливістю всіх фізалісів є плід-ягода, укладений у схожу на оболонку-чохлик із чашолистків, що зрослися.

китайський паперсвій ліхтарик

зрослися.

Чудово виглядають

у великих інтер'єрних роботах.

Використовуються як сухоцвіт. Фізаліс символізує прозріння, гордість.

Перець (*Capsicum*)

Родина: *Solanaceae*

Походження: Південна та Центральна Америка.

Сезонність: Липень-листопад.

Стійкість у зрізі: 10-20 днів.

Декоративні кущики з невеликими

червоними

помаранчевими

плодами-перчиками.

У флористиці

використовують плочки із плодами декоративного перчика для створення креативних композицій чи букетів. Це та сама «перчинка», яка обов'язково має бути присутньою в будь-якій енергійній та яскравій роботі флориста.

Плоди декоративного перчика блискуче доповнюють осінні композиції із

хризантем

Хіперікум (*Hypericum*)

Родина: *Hypericaceae*

Походження: Середземномор'я.

Сезонність: Березень-грудень.

Стійкість у зрізі: 5-10 днів.

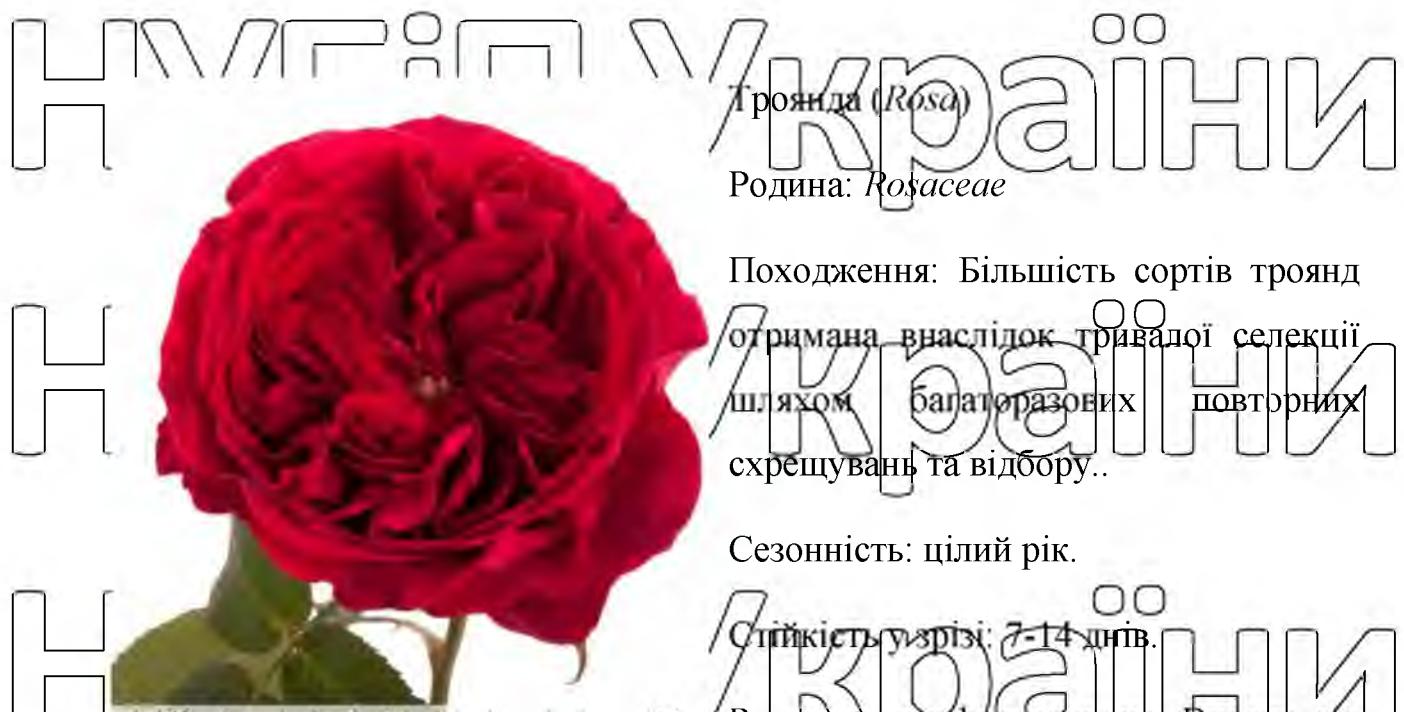
Стебла рослини здебільшого

четиригранні. Листя у деяких видів супротивне, рідко мутовчасті, сидяче

або з короткими черешками, на поверхні і по краях або тільки по краях часто

з просвічують, іноді з чорними точковими маслянистими залозками. Квітки

одинокі, або численні напівзонтичні, зібрані в кінцеві волоті. Хіперікум символізує захист.

Скімія (*Skimmia*)

Родина: *Rutaceae*

Походження: Азія.

Сезонність: вересень.

Стійкість у зрізі: 10-14 днів.

Скіммія це вічнозелений кущ або

невелике дерево, висотою від 50 до

150 см. Верхня частина листа

забарвлена темним зеленим

кольором, нижня - світлим. Квіти скімії мають присмішний запах. Вони дрібні, забарвлені в рожевий або червоний колір, зібрани в суцвіття - волоть.

Скіфія ідеально підходить для корсажів та бутоньєрок, зібраних у дротяній

техніці. У буддистів ця рослина вважається священною.

Айстра (*Aster*)

Родина: *Asteraceae*

Походження: Східна Азія.

Сезонність: Квітень-вересень.

Стійкість у зрізі: 7-15 днів.

Стебла рослини мають висоту від 40

до 90 см, прямостоячі з

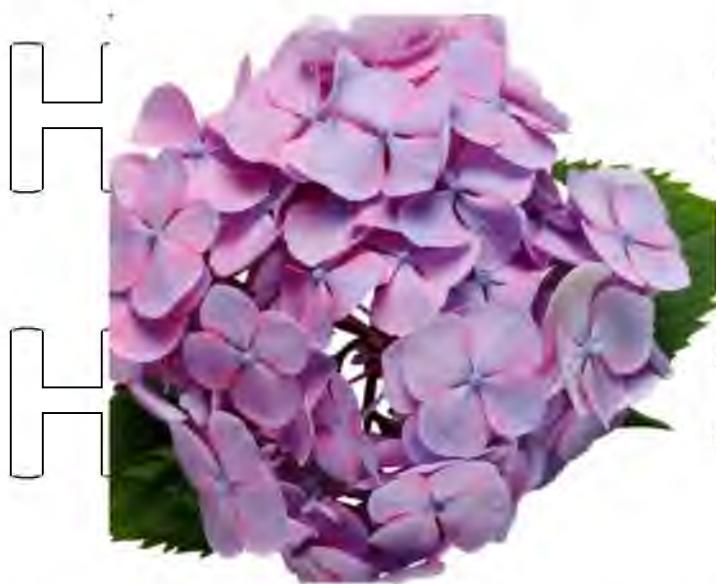
ланцетоподібним листям. Суцвіття

має форму кошика різноманітних кольорів та відтінків з жовтою

серединкою. Розрізняються прості та махрові суцвіття. Айстри чудово

виглядають в букетах і композиціях декоративного стилю. Айстри

symbolізую витонченість і красу.

Гортензія (Hydrangea)

Родина: Hydrangeaceae

Походження: Східна Азія та США.

Сезонність: Лютий-грудень, травень-жовтень дік

Стійкість у зрізі: 7-14 днів.

Кущ із сильно розгалуженим стеблом,

листя серцевиною форми, темно-

зеленого кольору. Суцвіття мають кулясту форму із зібраних, щільно-

сидячих квітів. Забарвлення різноманітне, від білого до кремового темно-

фіолетового, також блідо-блакитне, синє, сіро-зелене і двоколірні сорти.

Гортензія чудово підходить для створення букетів, композицій, інтер'єрного

оформлення. Ідеальна для весільної флористики. Гортензія символ магії,

символ хічності і любові.

Лаванда (*Lavandula*)

Родина: Lamiaceae

Походження: Середземномор'я.

Сезонність: Березень-травень.

Стійкість у зрізі: 5-10 днів.

Листя. Суцвіття має колосоподібну форму і складається з дрібних квіток

фіолетового кольору з приємним запахом. Лаванда використовується як

додаток у букетах та композиціях. З обережністю у весільній флористиці, так

як запах може спричинити алергічну реакцію. Дуже красива в засушеному

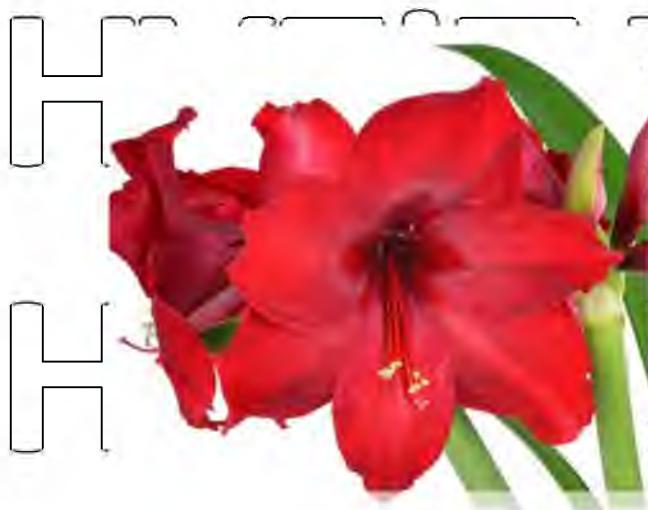
вигляді (сухоцвіт). Лаванда символізує кохання.

Брасіка (*Brassica oleracea*)
Родина: *Brassicaceae*
Походження: Атлантичне узбережжя
європейського континенту.

Сезонність: Вересень-березень.
Стійкість у зразі: 5-10 днів.
Трав'яниста рослина, висока (60–150 см)
або розеткове. Листя високих форм,
вузьких або широких, прямих або вигнутих відрізняються дивовижною
«прикрасою» країв, які можуть бути злегка або глибоко розщеплені, зувчасті,
хвилясті, складені або тонко згорнуті. Забарвлення може бути звичайним,
барвистим або переходити від одного кольору до іншого в межах одного
листка. Розеткові форми зазвичай мають забарвлення у двох фарбах,
а зовнішні листя залишаються зеленими. Брасіка прекрасна у всіх видах
флористики.

Зима

Амариліс (*Hippeastrum*)
Родина: *Amaryllidaceae*
Походження: Центральна та Південна
Америка.

Сезонність: Вересень-квітень.
Стійкість у зразі: 12-15 днів.

Рослина з товстим, прямостоячим, порожнистим усередині стеблом висотою

до 100 см. Довгі лінійні листя. Суцвіття - зонтик, що складається з 3-6
квіток. Амариліс використовують у флористиці як як квітку першого

порядку. Хороший для чоловічих букетів, при оформленні весіль та в новорічних роботах. Амариліс символізує красу, гордість.

Лілек (Lek)

Родина: *Aquifoliaceae*

Походження: Півдenna Америка

Сезонність: грудень-березень

Стійкість у зрізі: до 10 днів.

Кущ. Листки прості, чергові.

Погони з надзвичайно гострими
шипами. Квіти дрібні, світлі. Плоди-кістянки щільно покривають пагони.

Використовується у різдвяних вінках та гірляндах. Символізує захист.

Брунія (*Brunia*)

Родина: *Vitaceae*

Походження: Південна Африка.

Сезонність: грудень-березень.

Стійкість у зрізі: до 10 днів.

Невеликий кущ

голкоподібними листками,

м'якими на дотик, нагадують

соснову хвою. Дрібні квітки

зібрані в головчасті суцвіття з жовтувато-сріблястим відтінком. У флористики

частіше за все використовують штучно фарбовані рослини.

НУБІП України

Н

Н

Бавовна (*Gossypium*)

Родина: Malvaceae

Походження: Тропічні та

субтропічні райони Азії,

Америки, Африки,

Австралії.

Сезонність: грудень-

березень.

Н

У

Трав'яниста рослина висотою до 100-200 см. з дуже розгалуженими стеблами. Листки чергові з дуже довгими черешками. Плід – коробочка, круглої або овальної форми, що тріскається вздовж лусок з багатьма насінинами, вкритими м'якими волосками.

У

Ранункулюс (*Ranunculus*)

Родина: Ranunculaceae

Н

У

Походження: Південно-схід Європи, Мала Азія, Північний-схід Африки.

У

Сезонність: грудень-травень.

У

Стійкість у зрізі: 7-10 днів.

Н

У

Рослина має порожнє, просте або розгалужене стебло висотою до 65 сантиметрів. Листки ажурні, розсічені. Квітки махрові або напівмахрові. Квіти мають різне забарвлення: біле, лимонне, жовте, помаранчеве, рожеве, червоне, бардове. Популярна квітка у

весільній флористиці. Символізує кохання, симпатію.

У

Рослина висотою до 45 см, порожнє стебло, лінійне темно-зелене листя, сітчасто-подібна. Світлина пелюсткоподібна, всередині коронка у вигляді девіночка. Нарцис використовується у весняних букетах, у великодній флористиці. Нарцис символізує весну, родючість, квітку щастя та везіння.

Рослина висотою 20-25 см, довге, ланцетоподібне листя, воронкоподібні квітки зібрани на верхівці стебла у вигляді житини. Задарвлення квітки біле, кремове, оранжеве, блідо-блакитне, темно-синє, рожеве, вишневе, бузкове. Гіацинт чудова рослина для букетів та композицій, особливо для робіт декоративного стилю. Гіацинт символізує віданість.

Тюльпан (*Tulipa*)

Родина: Лілієві

Походження: Середня Азія.

Сезонність: березень-квітень.

України

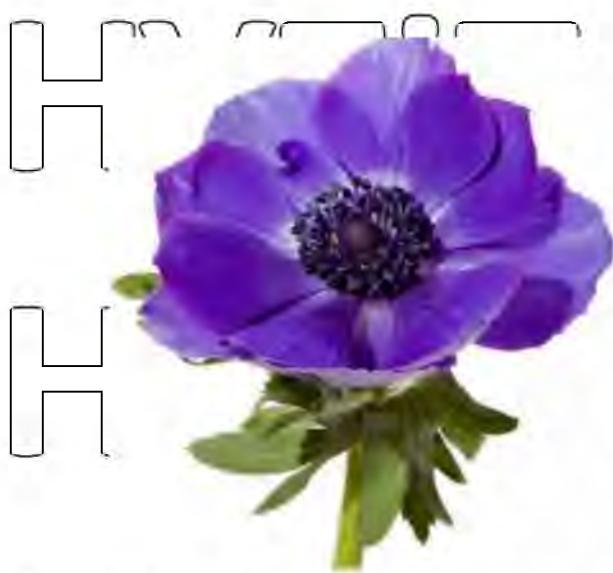
Стійкість у зразі 5-7 днів

Рослина має висоту від 60 до 80 см,

широке листя, великі квітки

келихоподібної форми. Існує безліч сортів тюльпанів. Забарвлення також різноманітне: всі відтінки червоного, жовтого, рожевого, бузкового. Тюльпан – найулюбленіша квітка для складання весняних букетів та композицій.

Червоний тюльпан символізує любов, білий – чистоту, жовтий – радість, багатство.

Анемон (*Anemone*)

Родина: Раківцеві

Походження: Середземномор'я, Південна Європа.

Сезонність: вересень- травень.

Стійкість у зразі 5-10 днів

Рослина має коротке, висотою 25-50 см,

порожнє, ворсисте стебло. Квітка чащоподібної форми із інтовковистими пелюстками. Забарвлення: біле, червоне, біло-рожеве, лілове, фіолетове, темно-синє. Анемону найкраще використовувати у букетах. При постановці

на оазис необхідно змінити дротом. Анемона символізує щирість, ніжність.

НУБІП України

України

Ірис (*Iris*)

Родина: *Iridaceae*

Походження: Європа, Північна Африка.

Сезонність: цілий рік

Стійкість у зрізі: 4-7 днів.

Рослина з прямим стеблом висотою 50-70

см, вузьке листя, одиночне (або в

скупинках) квіти білого, жовтого, біло-

чорного, блакитного, пурпурового кольору. Ірис вимагає особливої уваги при

постановці в букет. Незвичайна форма квітки дозволяє робити роботи у форма-лінійному стилі. Ірис символізує віру та вірність. У Японії – відвагу.

України

Тропічні рослини

Антуріум (*Anthurium*)

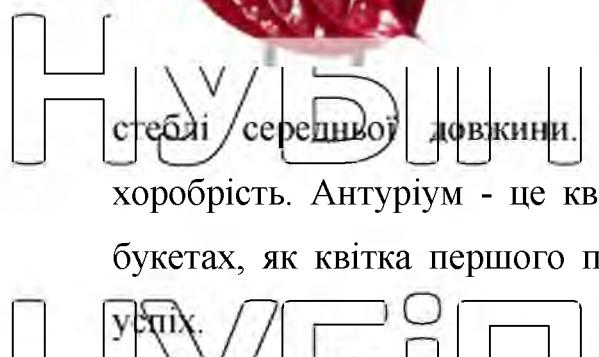
Родина: *Araceae*

Походження: Центральна та Південна

Америка.

Сезонність: цілий рік.

Стійкість у зрізі: 14-28 днів.

України

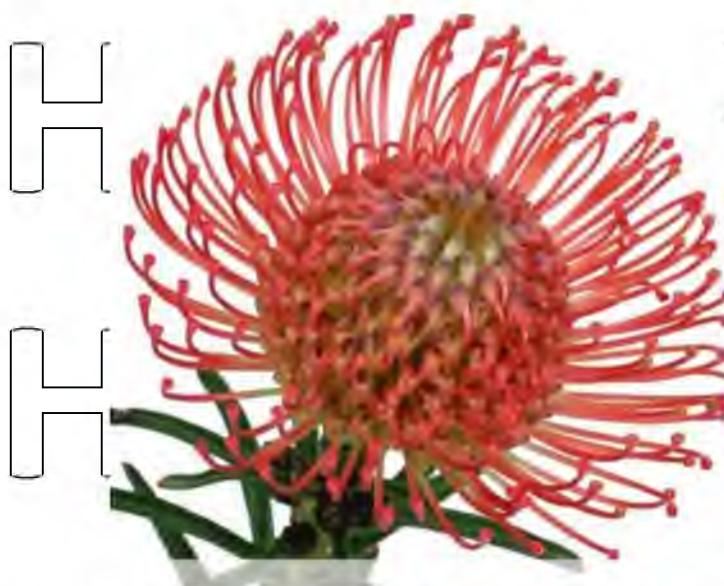
Незвичайна і рідкісна квітка на товстому

стеблі середньої довжини. Приквітник Антуріума символізує грацію,

хоробрість. Антуріум - це квітка героїв. У флористиці використовується в букетах, як квітка першого порядку. Антуріум символізує чоловіче щастя,

успіх.

Леукосперум (*Leucospermum*)

Родина: *Proteaceae*

Походження: Південна Африка.

Сезонність: цілий рік.

Стійкість у зрізі: 14-25 днів.

Кущ висотою до 100 см. Маленьке

овальне листя. Квітки зібрані у суцвіття на довгих квітконосах.

Забарвлення помаранчеве, яскраво-червоне, золотисте. Використовується в букетах та композиціях. Добре стоять у воді, і на флористичній публі

Неріне (*Nerine*)

Родина: *Amaryllidaceae*

Походження: Південна Африка.

Сезонність: цілий рік.

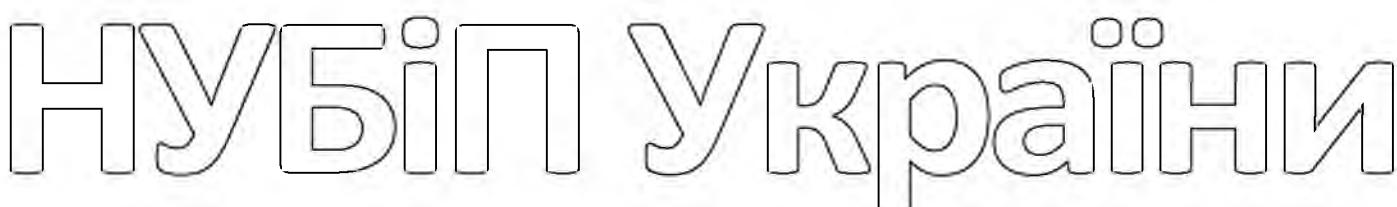
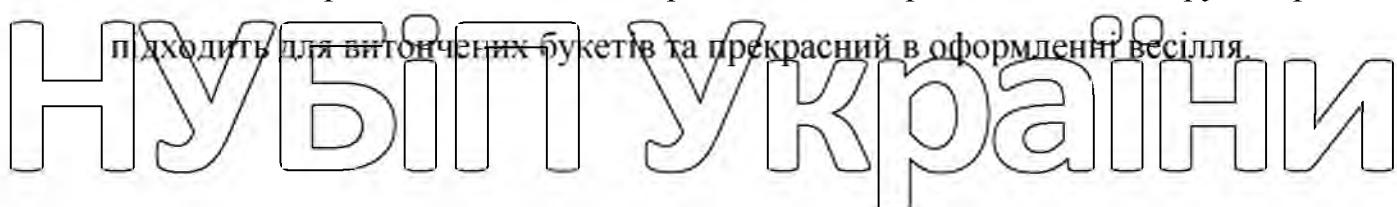
Стійкість у зрізі: 10-14 днів.

Багаторічні цибулинні рослини з

пласким лінійним листям темно-зеленого кольору. Стебло безлистє, до 30-50 см заввишки. Зонтичне суцвіття з 6-12 квіток, близько 4 см у діаметрі кожна з

пелюстками рожевого, білого, червоного або оранжевого кольору. Неріне

підходить для витончених букетів та прекрасний в оформленні весілля.

НУБІП України

НУБІП України

Протея (*Protea*)

Родина: *Proteaceae*

Походження: Південна Африка.

Сезонність: цілий рік

Стійкість у зразі: до 30 днів, сухоцвіт

Вічнозелений кущ заввишки кілька метрів.

Квітки волосисті, численні, зібрані у конусоподібні суцвіття. Забарвлення червоне, рожеве, кремово-біле із темною серединисю. Протея самодостатня рослина першого порядку, часто є центром букета. Використовується у чоловічих букетах. При засушуванні не втрачає своєї декоративності. Протея одна з найдавніших квіток.

НУБІП України

НУБІП України

Зантедескія (*Zantedeschia*)

Родина: *Aroidaceae*

Походження: Південна Африка.

Сезонність: цілий рік.

Стійкість у зразі: 7-14 днів.

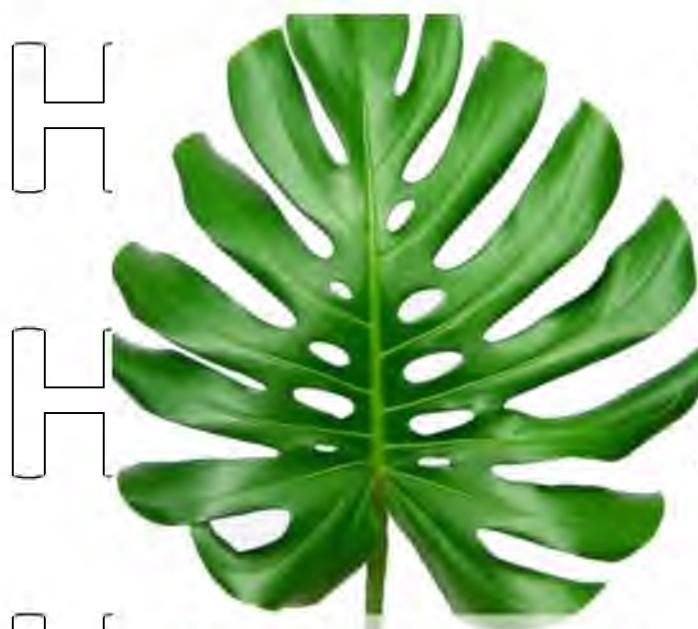
Трав'яниста рослина висотою від 15 до 45 см (залежно від сорту). Суцвіття - жовтий

початок, навколо якого розгашається покривало (кричкий лист). Забарвлення покривала біле, рожеве, жовте, червоне, бордове. Калли дуже виразні та чудово підходить для всіх видів флористичних робіт. Вносять відчуття урочистості та елегантності. Калли

символізують пристрасті, шляхетність.

НУБІП України

НУБІП України

Монстера (*Monstera*)

Родина: *Araceae*

Походження: Тропічні ліси Америки,
Бразилія..

Сезонність: цілий рік

Стійкість у зрізі: до 25 днів.

Великі тропічні рослини, вічнозелена
ліана з великими - до 45 см -

різьбленими листям [43].

Філодендрон (*Philodendron*)

Родина: *Araceae*

Походження: Мексика, Тропічна
Америка.

Сезонність: цілий рік.

Стійкість у зрізі: до 25 днів.

Філодендрони вічнозелені,
багаторічні рослини. Розташування
листя чергове. Черешки з піхвами.

Листя зазвичай велике. Суцвіття -

початок, прикритий ехожім на лист капюшоном. Типово суцвіття
розташоване вертикально незалежно від положення стебла [43].

НУБІП України

НУВІЙ Україні

Леукадендрон (*Leucadendron*)

Родина: *Proteaceae*

Походження: Африка.

НУВІЙ Україні

Сезонність: цілий рік.

Стійкість у зрізі: до 25 днів.

Вічнозелені кущі або невеликі дерева з пірамідальною чи конічною кроною. Листя прості, частіше овальне або ланцетоподібне, коротко загострене, зеленого кольору, покриті дрібними волосками восковим нальотом, що надають іноді срібний відтінок. Квіти ростуть у щільних суцвіттях. Рослини роздільностатеві, чоловічі та жіночі екземпляри.

НУВІЙ Україні

Флебодум (*Phlebodium*)

Родина: *Polypodiaceae*

Походження: Тропіки та субтропіки Південної та Північної Америки.

Сезонність: цілий рік.

Стійкість у зрізі: до 25 днів.

НУВІЙ Україні

Флебодум - красива декоративна листяна рослина з роду папоротей.

Листя розташовується на черешках довжиною близько 100 см. Вони мають перисто-розсічену форму. Забарвлені в яскраво-зелений або блакитний колір.

Довжина листової пластини становить 30-130 см, а ширина - 10-50 см.

Поверхня листа - гладка, блискуча. Флебодум використовується для прикраси інтер'єру та складання квіткових композицій [43].

3.3. Добір базового асортименту квітів та догляд за ними

Зрізані квіти це матеріал який швидко пусується тобто має обмежений термін зберігання. Задля того аби зберегти зріз максимально свіжим

якнайдовше потрібно дотримуватися умов зберігання для зрізу та надавати необхідний догляд зрізаним квітам. Температура зберігання повинна бути

блізько 3-5 градусів вище нуля, відносна вологість повітря не менше 80%. Холодильне оснащення для квітів суттєво відрізняється від холодильних установок для інших продуктів. Належний рівень відносної вологості повітря

так само важливий як і температура повітря. Обладнання без зволожувачів

повітря не підходить для роботи з квітами так як сухе повітря зневоднює квіти тим самим не скорочує термін їх життя. Якість квітів, що зберігаються

при температурі 5 градусів за Цельсієм знижується півдільше аніж тих, що

зберігаються при більш низьких температурах. Більшість квітів не може

замерзнути при нулі градусів за Цельсієм, щоб це сталося температура

повинна опуститися нижче. Вологість повітря є дуже важливого для зберігання якості та товарного вигляду квітів, оскільки вологе повітря

попереджає попереджає в'янення квітів. Правильне співвідношення

вологості та температури повітря та вологості забезпечує такі переваги в

зберіганні квітів: скрочує втрату вологої та в'янення, сповільнює ріст та розмноження шкідливих мікроорганізмів. Також квіти можна зберігати сухим способом. Головною особливістю такого зберігання є те що він є біль

довгостроковим та надійним, але це потребує постійної зміни

температурного режиму (zmіни мають коливатися не більше двох градусів плюс або мінус). Холодильні системи мають різні розміри та форми, а також

можуть бути виконані з різних матеріалів, таких як скло, пластик, дерев'яні

панелі тощо. Перед зберіганням квіти сортують, приирають зайве листя та

підрізають, деякі квіти потрібно підрізати під кутом 45 градусів, таким чином

площа поглинання води буде збільшена, та квіти будуть краще наsicуватися водою. Квіти поза холодильним приміщенням краще розташовувати подалі

від прямих сонячних променів, протягів, та стабільного температурою

повітря. Воду в смисті для квітів потрібно замінювати щонайменше кожні два дні та кожного разу оновлювати зріз. Можна збагатити воду спеціальними речовинами згідно з точного дозування, що вказаний на упавці

відповідних речовин. Для зрізаних квітів необхідно використовувати такі препарати як Кризал (порошок або рідина). Таке підживлення продовжує

життя квітам, рослинам, зелені композицій з квітів на 60-100%. Також

Кризал можна використовувати для насичення флористичної губки. При

такому підживленні знижується рівень кислотності, стимулюється

поглинання води квітами, насичення квітів поживними елементами,

попереджається розмноження шкідливих мікроорганізмів. Багато квітів є

чутливими до етилену, тому не варто розміщувати квіти поруч з фруктами та

овочами, що його виділяють: яблука, банани, томати тощо [45-46].

Особливості догляду та зберігання зрізаних квітів:

Ілекс – має деревовидне стебло, заповнення вази водою на одну четверту, дуже стійкий.

Іриси – перед тим як ставити в воду потрібно очистити стебло від листя, стебла виділяють слиз, що спчиняє швидке псування води, замінювати воду потрібно щодня, рівень води у вазі – 1/3.

Лаванда – рівень води мінімальний, температура зберігання 10-15 градусів вище нуля, при висиханні зберігає форму та колір, може використовуватись як сухоцвіт.

Лагурус – сухоцвіт, не потребує води, може бути фарбованим у різні кольори.

Хонвалія – стійкість середня, температура 5-8 градусів вище нуля, рівень води в вазі – мінімальний, потребує щоденної заміни води.

Леукадендрон – може зберігатися без холодильника, оптимальна температура повітря 10-12 градусів, дуже стійкий, рівень води в вазі мінімальний.

Леукосперум – оптимальна температура зберігання 2-5 градусів, перед зберіганням видалити все листя, не ставити у вазу щільно, не допускати

потрапляння води на сувіття, мінімальний рівень води, заміна води кожні 2-3 дні, дуже ламкий.

Лілії – обов'язково видалити піляки, стійка, температура зберігання 2-8 градусів, рівень води середній, при в'яненні нижніх квіток видалити їх.

Лімоніум – оптимальна температура зберігання 2-8 градусів, заміна води щодня, мінімальний рівень води, розташовувати в ємності не щільно.

Маттіола – оптимальна температура 2-5 градусів, прибрати все листя, зрізати дерев'янисту частину стебла, заміна води щодня, дуже чутлива до етилену, мінімальний рівень води.

Молюцелла – температура 5-8 градусів, максимальний рівень води, середньостійка, отруйна, працювати з молюцеллою потрібно тільки в рукавичках, має специфічний запах.

Ірис – мінімальний рівень води, стійкість висока, виділяє слиз, ставити обов'язково в окрему вазу, оптимальна температура 5-7 градусів,

Озотамнус – оптимальна температура 1-3 градуси, дуже чутливий до етилену, заміна води кожні 2-3 дні, рівень води до 5 сантиметрів, є дуже сильним алергеном.

Півонії – заміна води кожні 3 дні, середній рівень води, зняти все листя.

Ранункулюс – мінімальний рівень води, стійкий, видалити все листя, оптимальна температура 8 градусів.

Занедексія – оптимальна температура 5-10 градусів, дуже чутлива до етилену, малий рівень води, може викликати алергію, заміна води кожні 3 дні.

Альстромерія – мінімальний рівень води, видалити все листя, оптимальна температура 8-10 градусів.

Амариліс – мінімальний рівень води, стійкий, трубчате стебло, може зберігатися декілька діб без води, затягувати низ стебла для запобігання скручування.

Антиріум – зняти листя, чутливий до етилену, заміна води один раз на три дні, рівень води до 5 сантиметрів.

Астильба – видалити все листя, дуже чутливий до етилену, заміна води кожні 2-3 дні, середній рівень води.

Брассіка – косий зріз, заміна води один раз на три дні, середній рівень води, заміна води щодня.

Гвоздика – дуже стійка, зріз посередині між вузлями, рівень води низький.

Гербера – для того аби вирівняти стебла застосувати фіксацію тонкою проволокою, низький рівень води.

Дельфініум – оптимальна температура 2-5 градусів, ~~зняти~~ все листя, заміна води щодня, дуже чутливий до етилену.

Троянди – оптимальна температура 2-5 градусів, ~~видалити~~ листя, зачистка від шипів, дуже чутлива до етилену, заміна води кожні 2-3 дні, рівень води високий, зріз під кутом 45 градусів.

Симфорікарнус – мінімальний рівень води, прямий зріз, оптимальна температура 5-8 градусів [40].

Отже кольорові поєднання є основою складання квіткової композиції на рівні з фактурою та структурою. Основним орієнтиром на кольорові

~~поєднання~~ є кольоровий круг Іттена. Основними схемами кольорових поєднань є монохромна, компліментарна, послідовна, роздільно-комплементарна, тріада та квадрат. Коли використовуються два кольори то пропорція має бути 80% на 20%, три кольори – 60%, 30%, 10% (акцент).

Також на рівні з кольором на створення композицієвого впливав фактор сезонності, що обумовлений різним періодом ~~цвітіння та зростання~~ тих чи інших рослинних матеріалів, традиціями та асоціаціями, що виникають у людини від твої чи іншої рослини. Автором розроблений каталог рослин для використання у флористиці за фактором сезонності та кольору. Зберігання та

догляд з/зрізаним матеріалом є важливою задачею флориста. Підбираючи правильні умови та догляд за зрізом флорист продовжує термін використання рослин та зберігає їх декоративність.

НУБІГ України

РОЗДІЛ 4
ОСНОВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ОСОБЛИВОСТІ СТВОРЕННЯ КОМПОЗИЦІЙ

4.1. Інструменти та супутні матеріали флористиці

Флористичні матеріали та інструменти
Аби створити флористичну композицію недостатньо мати лише рослини. Флористичний інструмент та його якість допоможе полегшити роботу флористу.

Базовими інструментами у флористиці є:
Флористична губка – незамінний інструмент при виконанні роботи у циліндричній коробці або корзинці (рис. 4.1). Вона утримає аби закріпiti квти у композиції вона буває двох типів: для живих квітів, для суchoцвітів або штучних квітів. Флористична губка для живих квітів може ввібрати в себе до двох літрів води, тому закріплені в неї квіти будуть не тільки надійно зафіковані, а ще й матимуть змогу пасивуватися водою, що допоможе композиції довше жити [42].

Рис. 4.1. Флористична губка

Тонка та гнучка проволока – нею можна закріпити елементи композиції, надаючи окремим елементам особливої форми, також проволока використовується для збереження прямої форми стебла дінких квітів, наприклад гербери (рис. 4.1).

Рис. 4.2. Проволока для фіксації стебел квітів.

Флористична тейп-стрічка – вона допоможе закріпити окремі елементи

композиції, зберегти зріз від висихання, для того що сховати або замаскувати технічні елементи в композиції. Вона виготовлена з нетканого синтетичного матеріалу, має клейкий шар та легко повторює форми

елементів. Елементи для прикрашання та додаткового декору: вази, атласні стрічки, калька, папір, корзинки, капелюшні коробки, мереживні стрічки.

Прозора плівка – її можна використовувати для технічної обгортки. Ріжучі інструменти – секатор, ножиці, флористичний ніж, канцелярський ніж, кусачки. Для обрізки та обробки цвітів потрібно мати окремий інструмент.

Він має бути гостро заточеним та чистим. Гострим секатором або ножем зріз

на квіті буде чистішим – це допоможе продовжити строк декоративності композиції. Термоклеєвий пістолет, степлер – для з'єднування елементів. Інструмент для флориста – це продовження його рук, тому він повинен бути

якісним, гострим, та чистим це дозволить легко та зручно працювати.

Страфаж також є особливим матеріалом для доповнення букетів чи композицій. Страфаж – це рослинний матеріал, за допомогою якого у флористиці створюється каркас, форма та композиція. Види страфажу:

Пласка зелень – нею може бути аралія, монстера, аспідістра. За допомогою цих елементів можна зробити акцент в композиції або

відіважити її.

Базова зелень – фісташка, пітоспорум, листя салали. Базовий стафаж допоможе структурувати композицію. Ворово розділить квіти, зробити букет акуратним.

Дрібнодисперсна зелень – грін белл, нанікум. Такими рослинами створюється ефект легкої димки. Правильне використання такого виду стафажу додасть букету свіжості та легкості.

Діагональна зелень – ліліграс, берграс, снейкграс. Ці рослини створюють динаміку в композиції.

Використання стафажу – це нескладний та швидкий спосіб додати букету об'єму та цікавості.

4.2. Особливості формування та складання флористичних композицій.

Практична складова.

Монобукет – це букет з одного виду рослин де частіше за все використовується один колір цих рослин. Як дополнення, до такого букету, іноді додають елементи стафажу. Монобукети можуть бути оформлені декоративною стрічкою або ж в декоративний папір [44].

Авторський букет – це букет який створено за оригінальною задумкою майстра флориста. Такі букети відрізняються від інших унікальним композиційним рішенням та неповторністю. Також авторські букети

визначеній флористичної студії можуть передавати стилістику та атмосферу студії [44].

В даному підрозділі автор пропонує варіанти монобукетів та авторських букетів та композицій, що виконані в різних стилях, асортимент

квітів підбрано згідно сезонним вимогам та наведено коротку характеристику цих пропозицій

НУБІЙП Україні

Монобукуети

1. Рослинний склад букету: півоній, троянда Кімберлі

2. Стиль: декоративний

3. Структура: щільна

4. схема контрастних поєднань за кольоровим кругом Ітена: монокром

5. Базисна точка: відсутня, композиція статична

6. За кутом огляду: багатосторонній

7. Техніка створення: спіраль

8. Staфаж: відсутній

НУБІЙП Україні

1. Рослинний склад букету: півонія, гортензія

2. Стиль: декоративний

3. Структура: щільна

4. схема контрастних поєднань за кольоровим кругом Ітена: монокром

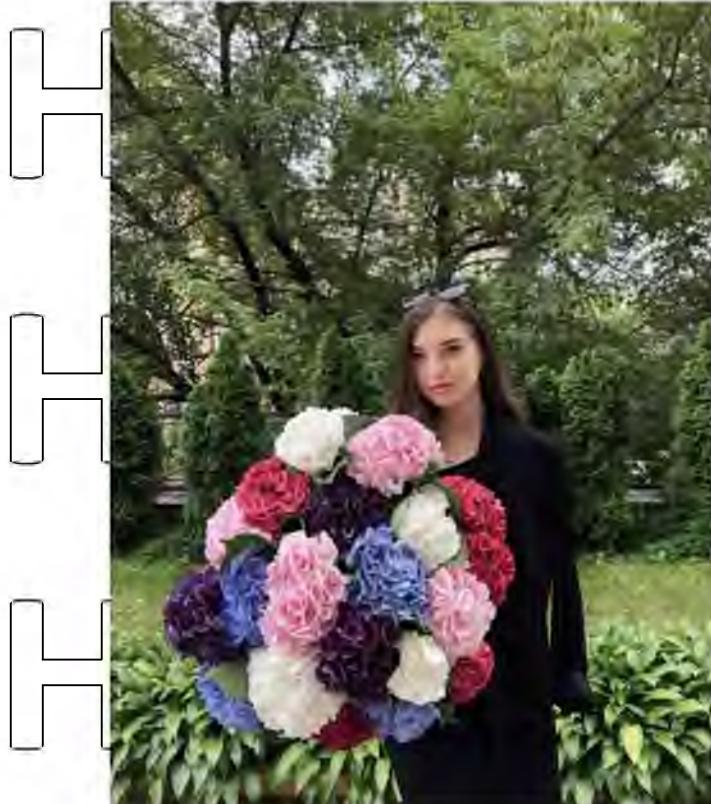
5. Базисна точка: яскраво вираженого

6. За кутом акценту огляду: немає, композиція статична

7. Техніка створення: спіраль

8. Staфаж: відсутній

НУДІЙП Україні

1. Рослинний склад букету: гортензія
2. Стиль: декоративний
3. Структура: щільна
4. Схема контрастних поєднань за кольоровим кругом Іттена: квадрат
5. Базисна точка: акцент троянди, композиція динамічна.
6. За кутом огляду: багатосторонній
7. Техніка створення: спіраль
8. Стафаж: відсутній

1. Рослинний склад букету: троянда Білуга.
2. Стиль: декоративний
3. Структура: щільна
4. Схема контрастних поєднань за кольоровим кругом Іттена: монохром
5. Базисна точка: акцент відсутній, композиція статична
6. За кутом огляду: багатосторонній
7. Техніка створення: спіраль.
8. Стафаж: відсутній

НУБІП України

Найдіти України

1. Рослинний склад букету: кустома.

2. Стиль: декоративний.

3. Структура: щільна.

4. Схема контрастних поєднань за кольоровим кругом Іттена: монохром.

5. Базисна точка: акцент відсутній, композиція статична.

Крайні

6. За кутом огляду: багатосторонній.

7. Техніка створення: спіраль.

8. Стафаж: відсутній.

Найдіти України

1. Рослинний склад букету: троянда Джумілія.

2. Стиль: декоративний

3. Структура: щільна.

4. Схема контрастних поєднань за кольоровим кругом Іттена: монохром

5. Базисна точка: акцент відсутній, композиція статична.

6. За кутом огляду: багатосторонній

7. Техніка створення: спіраль.

8. Стафаж: відсутній.

Крайні

НУБІП України

1. Рослинний склад букету: троянда Mic Pіggі.

2. Стиль: декоративний

3. Структура: щільна.

4. Схема контрастних поєднань за кольоровим кругом Ітена: монохром

5. Базисна точка: акцент відсутній, композиція статична.

6. За кутом огляду: багатосторонній

7. Техніка створення: спіраль

8. Стафаж: відсутній.

НУБІП України

1. Рослинний склад букету: троянда Сль Торо.

2. Стиль: декоративний

3. Структура: щільна.

4. Схема контрастних поєднань за кольоровим кругом Ітена: монохром

5. Базисна точка: акцент відсутній, композиція статична.

6. За кутом огляду: багатосторонній

7. Техніка створення: спіраль

8. Стафаж: відсутній.

НУБІП України

НУВІЙ Україні
Рослинний склад букету:
горіхвіст.

2. Стиль: декоративний
3. Структура: щільна.
4. Схема контрастних поєднань за кольоровим кругом Ітена: послідовна
5. Базисна точка: акцент відсутній, композиція статична.

НУВІЙ Україні
6. За кутом огляду:
багатосторонній

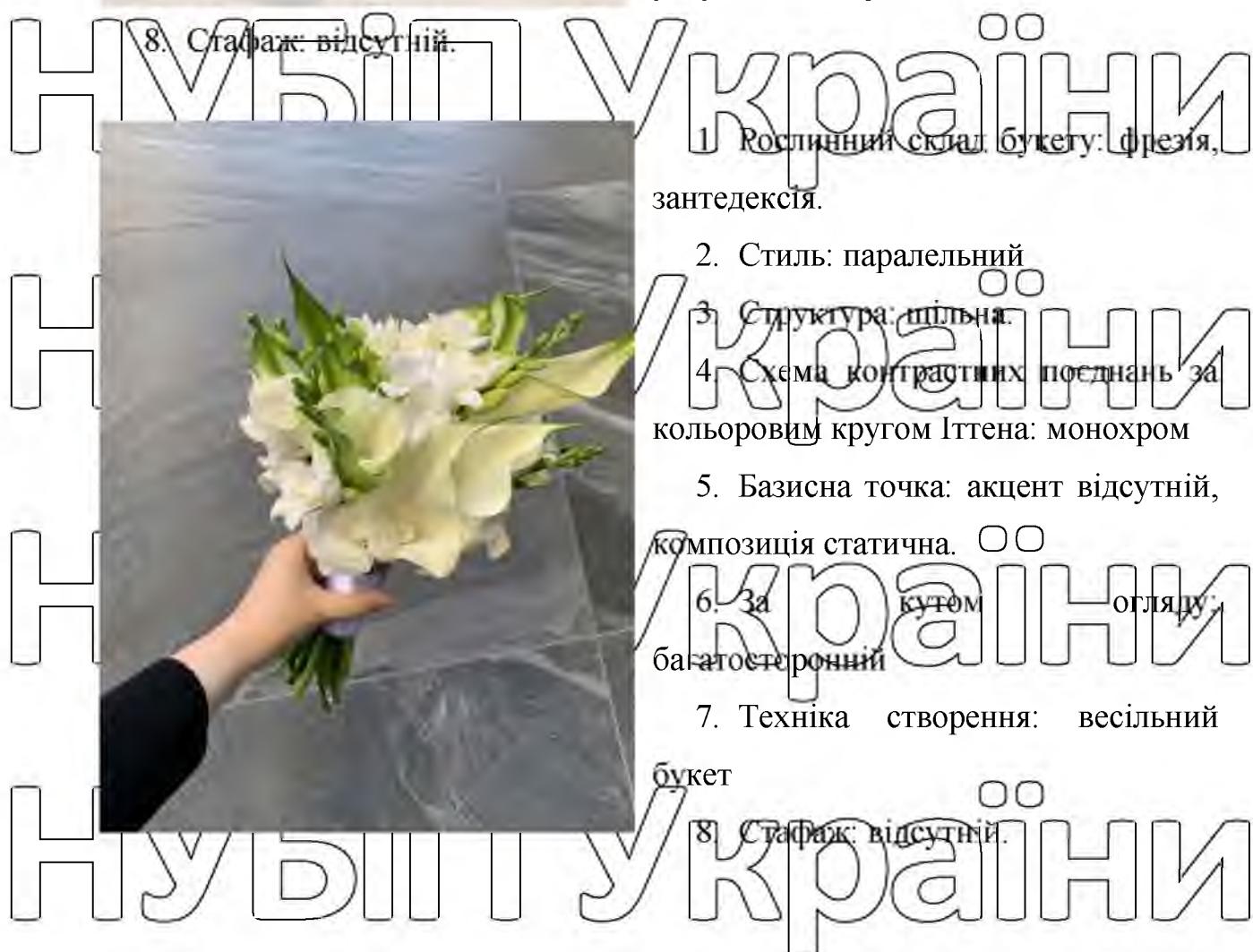
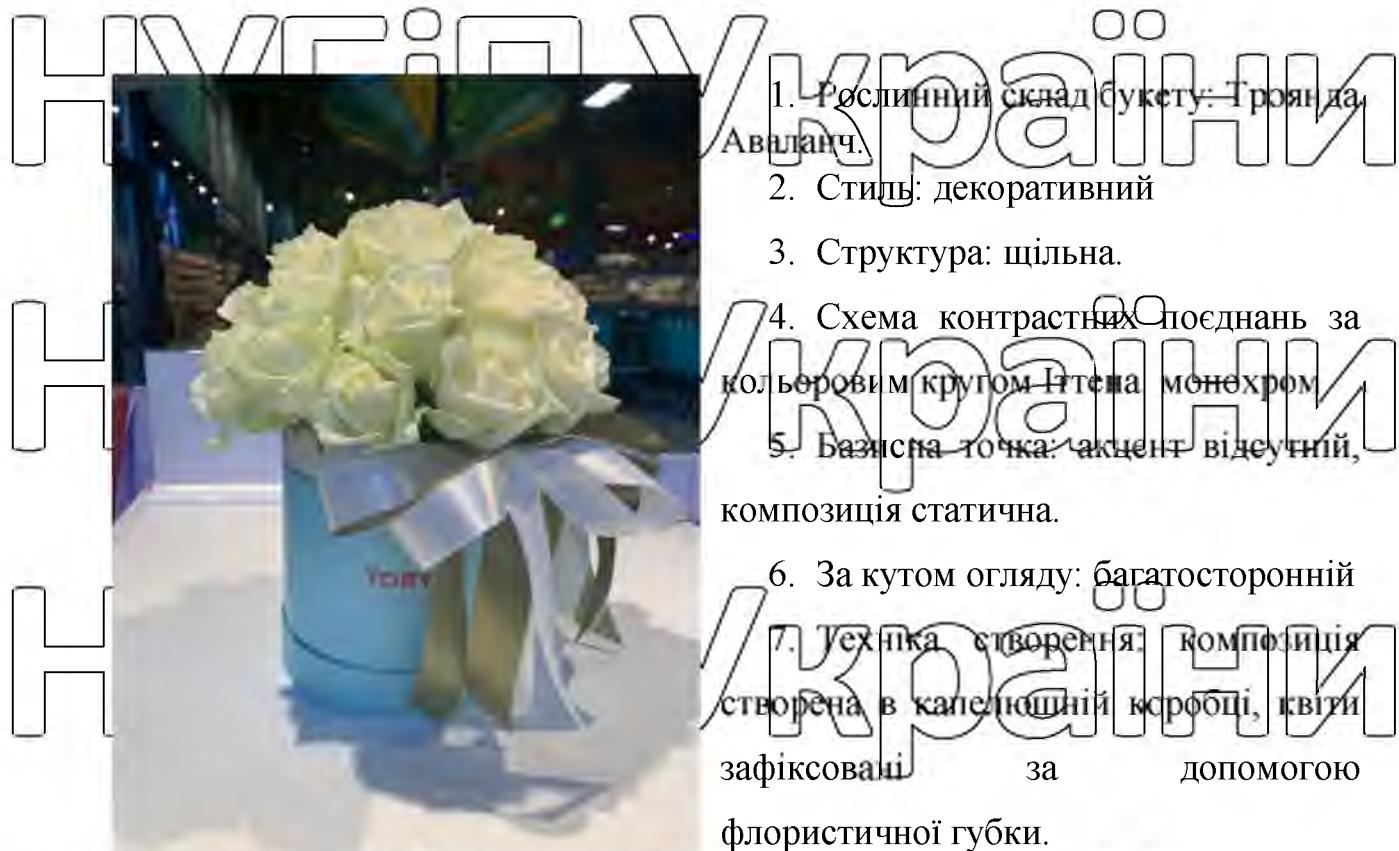
7. Техніка створення: спіраль.
8. Страфаж: відсутній.

НУВІЙ Україні
1. Рослинний склад букету:
трокінда Престиж.

2. Стиль: декоративний
3. Структура: щільна.
4. Схема контрастних поєднань за кольоровим кругом Ітена: монохром
5. Базисна точка: акцент відсутній, композиція статична.

НУВІЙ Україні
6. За кутом огляду:
багатосторонній

7. Техніка створення: спіраль.
8. Страфаж: відсутній.

НУВІКІЛ

Авторські букети

Україні

1. Рослинний склад букету:
півонії, озотамнус

2. Стиль: декоративний

3. Структура: щільна

4. схема контрастних поєднань за
кольоровим кругом Іттена: Іттена:
неслідсвіта

5. Базисна точка: акцент – квіти
озотамнусу, композиція статична

6. За кутом огляду:
багатосторонній

7. Техніка створення: вінок,
основа: металічна тонка проволока.

Україні

8. Страфаж: відсутній

1. Рослинний склад букету:
троянда Аваланч, купрова троянда
Джелато, квіти калини,
тисячолисник, півонія

2. Стиль: вегетативний

3. Структура: щільна

4. схема контрастних поєднань за
кольоровим кругом Іттена: тріада

5. Базисна точка: акцент –
півонія, композиція статична

6. За кутом огляду:
багатосторонній

7. Техніка створення: вінок,
основа – металічна гітка проволока

Україні

8. Страфаж: пігментом

1. Рослинний склад букету: гортензія, кущова троянда Сноу Вояд, тисячолисник.
2. Стиль: декоративний
3. Структура: щільна
4. схема контрастних поєднань за кольоровим кругом Іттена: триада тисячолисник, базисна точка, акцент
5. Техніка створення: спіраль
6. За кутом огляду: багатосторонній
7. Стафаж: пітлюючим берграс

1. Рослинний склад букету: півонія, кущова троянда Джульєтта, антиріnum, троянда Пінк Охара, еустома, тисячолисник, рускус, флембодум.
2. Стиль: декоративний
3. Структура: щільна
4. схема контрастних поєднань за кольоровим кругом Іттена: монокром
5. Базисна точка: яскраво вираженого акценту немає, композиція динамічна.
6. За кутом огляду: односторонній
7. Техніка створення: спіраль
8. Стафаж: рускус, флембодум

НУБІП

України

8. Страфаж: гіпсофіла.

8. Страфаж: рускус, астильба.

1. Рослинний склад букету:
гортензія, занедексія, антирінум,
кущова троянда Джульєта,
Троянда Міс Піггі, гіпсофіла.

2. Стиль: декоративний

3. Структура: середньо-щільна
4. схема контрастних поєднань
за кольоровим кругом Ітена:
роздільно-компліментарна.

5. Базисна точка, акцент –
троянди, композиція динамічна.

6. За кутом огляду:
односторонній

7. Техніка створення: спіраль

8. Страфаж: гіпсофіла.
Рослинний склад букету:
Троянда Міс Піггі, Троянда
Кімберлі, астильба, рускус.

2. Стиль: декоративний

3. Структура: середньо-щільна
4. схема контрастних поєднань
за кольоровим кругом Ітена:
послідовна

5. Базисна точка, акцент –
троянди, композиція динамічна.
6. За кутом огляду:
односторонній

7. Техніка створення: спіраль,
букет-комплімент.

1. Рослинний склад букету:
півонії, троянда Кімберлі, хіперікум,
астильба, евкаліпт, гіпсофіла
2. Стиль: декоративний
3. Структура: щільна
4. Схема контрастних поєднань за
кольоровим кругом Ітена: триада
5. Базисна точка: акцент – півонії,
композиція динамічна.
6. За кутом огляду: багатосторонній
7. Техніка створення спіраль.
8. Страфаж: евкаліпт, гіпсофіла.

1. Рослинний склад букету:
Хризантема, троянда-спрей Піоні
Баблз, Троянда-спрей Міс Бомбастік,
антиринум.
2. Стиль: декоративний
3. Структура: щільна.
4. Схема контрастних поєднань за
кольоровим кругом Ітена: монокром
5. Базисна точка: акцент
троянда-спрей Міс Бомбастік,
композиція статична.
6. За кутом огляду:
багатосторонній
7. Техніка створення: спіраль.
8. Страфаж: відсутній.

1. Рослинний склад букету: гербера, сустома, троянда-спрей Піоні Баблз, альстромерія.
2. Стиль: декоративний
3. Структура: сердньо-щільна.
4. Схема контрастних поєднань за кольоровим кругом Іттена: моногам
5. Базисна точка: акцент гербера, композиція динамічна.
6. За кутом огляду: односторонній
7. Техніка створення: спіраль
8. Страфаж: відсутній.

1. Рослинний склад букету: горпензія, троянда-спрей Сльва Пінк, троянда-спрей Річ Баблз, хіперікум, гвоздика, фрезія, астильба
2. Стиль: декоративний
3. Структура: щільна.
4. Схема контрастних поєднань за кольоровим кругом Іттена: тріада
5. Базисна точка: акцент троянда Річ Баблз, композиція динамічна
6. За кутом огляду: односторонній
7. Техніка створення: спіраль
8. Страфаж: листя фрезії

1. Рослинний склад букету: хризантема, антиріnum, альстромерія, хіперіум, танацентум, гвоздика, астильба.
2. Стиль: декоративний
3. Структура: щільна
4. Схема контрастник післядань за кольоровим кругом Ітена: монохром
5. Базисна точка: акцент — гвоздика, композиція динамічна.
6. За кутом огляду: односторонній
7. Техніка створення: спіраль.

1. Рослинний склад букету: горсть, троянда Аваланч, хіперіум, танацентум, антиріум.
2. Стиль: декоративний
3. Структура: щільна
4. Схема контрастник післядань за кольоровим кругом Ітена: комплементарна
5. Базисна точка: акцент — горсть, композиція динамічна.
6. За кутом огляду: односторонній
7. Техніка створення: спіраль.
8. Страфаж: відсутній.

НУБІП України

1. Рослинний склад букету: троянда Ель Торо, альстромерія, гербера, ліукадендрон, артишок, піттоспорум.

2. Стиль: декоративний
3. Структура: інільна
4. Схема контрастних поєднань за кольоровим кругом Ітена: монохром

5. Базисна точка акцент – артишок, композиція статична
6. Закутом огляду: односторонній
7. Техніка створення: спіраль.
8. Стафаж: піттоспорум.

1. Рослинний склад букету: гортензія, троянда-спрей Річ Баблз, троянда-спрей Джульєтта, антиріnum, еустома, піттоспорум.

2. Стиль: декоративний
3. Структура: інільна
4. Схема контрастних поєднань за кольоровим кругом Ітена: монохром

5. Базисна точка акцент – Річ Баблз, композиція статична
6. Закутом огляду: односторонній
7. Техніка створення: спіраль.
8. Стафаж: піттоспорум.

1. Рослинний склад букету:
півонія, троянда Міс Пітті, тисячочисник, маттіода, альстромерія, астильба.
2. Стиль: вегетативний
3. Структура: середньо-щільна
4. Схема контрастних поєднань за кольоровим кругом Іттена: послідовна
5. Базисна точка яскраво вираженого акценту немає, композиція динамічна
6. За кутом огляду:

7. Техніка створення: спіраль
8. Страфаж: скімія.
1. Рослинний склад букету:
півонії, еустома, фісташка.
2. Стиль: вегетативний
3. Структура: середньо-щільна.
4. Схема контрастних поєднань за кольоровим кругом Іттена: послідовна
5. Базисна точка акцент - півонії композиція динамічна
6. За кутом огляду:

- односторонній
7. Техніка створення: спіраль.
8. Страфаж: фісташка

Отже у даному розділі виконано аналіз набору інструментів, що використовуються флористами: ножиці, секатор, ніж, флористична губка і т. д. Запропоновано варіанти букетів та флористичних композицій, що розроблені автором з урахуванням сезонності, кольорових поєднань за кругом Ітена, техніки створення тощо.

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

ВИСНОВКИ

В кваліфікаційній магістерській роботі було вивчено основні питання сучасної флористики, проаналізовано вітчизняні та зарубіжні взірці у сучасному світі флористики, вказано основний та додатковий асортимент для флористичних композицій, зазначено основні технології та особливості створення квіткових композицій.

1. Вивчена флористика, як мистецтво, встановлено основні етапи історичного розвитку. Відмічено, що ще у стародавні часи, квіткові композиції були невід'ємним атрибутом свяtkovих подій в історії людства та

в повсякденному житті.

2. Вивчені основні флористичні стилі при створенні квіткових композицій, а саме: вегетативний, декоративний, форма-лінійний та паралельний. Встановлено, що переважаючими техніками створення композицій є такі: бутоньєрка, техніка складання квітів у букет по спіралі, створення композиції з штучних квітів, використання правила золотого перетину та інші.

3. Визначено, що сучасна українська флористика має український погляд у поєднанні з європейськими трендами. Під час створення композицій, основна увага має бути приділена сучасним кольоровим поєднанням, трендам у дизайні, матеріалам та пакуванням. Українська флористика має талановитих та перспективних майстрів з потужним досвідом у флористичній сфері. Найбільш відомими компаніями з виробництва та експорту квітів в Україні є «Асканія-флора» та «Камелія».

4. У роботі вивчені питання кольорового поєднання, текстури та фактури у розробці квіткових композицій. Основний принцип у кольоровому поєднанні базується на кольоровому колу Іттена та основними схемами кольорових поєднань: монохромної, компліментарної, послідовної, роздільно-компліментарної, триади та квадрату.

5. На основі вивчених та узагальнених даних розроблений каталог рослин для використання у флористиці за фактором сезонності та кольору.

6. Запропоновані та охарактеризовані варianти 28 флористичних композицій з використанням різних технік складання букетів та композицій, дотриманням сезонності та у різних стилях.

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

НУБІЙ України

1. Асманн Петер. Современная флористика. Пер. с нем. Е. Я. Чудаевой. М.: Культура и традиции, 2003. – 224 с.

2. Історія флористики [Електронний ресурс] – Режим доступу:

https://buketleta.com/articles/istoriya_floristiki_kakimi_byli_pervye_bukety/

3. Студія Атепмт [Електронний ресурс] – Режим доступу:

<https://www.instagram.com/attempt/>

4. Тренды флористики [Електронний ресурс] – Режим доступу:

<https://pelustka.com.ua/florystichni-porady/trendy-u-florystytsi-2021.html>

5. Студія SHE FLOWERS [Електронний ресурс] – Режим доступу:

<https://www.instagram.com/she.flowers.ua/?next=%2Fatemp%2F>

6. Студія THEM [Електронний ресурс] – Режим доступу:

<https://www.instagram.com/themflo/>

7. Студія villaverde [Електронний ресурс] – Режим доступу:

<https://www.instagram.com/villaverde.farm/>

8. Асканія-флора [Електронний ресурс] – Режим доступу:

<https://ascania-flora.ua/>

9. Камелія [Електронний ресурс] – Режим доступу:

<https://camellia.ua.ua/>

10. Pantone [Електронний ресурс] – Режим доступу:

<https://cutt.ly/kMGLCHd>

11. Pantone про головний колір року [Електронний ресурс] – Режим

доступу: <https://bazilik.media/pantone-nazvav-kolir-2022-roku/>

12. Zentoo [Електронний ресурс] – Режим доступу:

<https://www.zentoo.nl/nl/over-zentoo/>

13. Pinterest [Електронний ресурс] – Режим доступу: Pinterest

14. Стафаж [Електронний ресурс] – Режим доступу:

<https://cutt.ly/yMGL49d>

15. Обладнання для зберігання квітів [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://pholod.com.ua/article/holodilnoe-obogrudovanie-dlya-hraneniya-kvitov>.
16. Сучасна українська флористика [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://lavkazelenogorsk.ru/blog/modern_ukrainian_floristry
17. Украфлора: правила догляду за квітами [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://ukraflora.ua/pravila-uhoda-za-srezannymi-cvetami-i-buketami>
18. Интерфлора [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://xn--7sbhjdnwolsctju9a2f.xn--p1ai/stilevoe-raznoobrazie-floristiki>.
19. Дячук П. В. Флористика. П. В. Дячук, М. В. Перфільєва, Л. П. Перфільєва., 2013.
20. Pinterest [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.pinterest.ru/pin/839217711789892165/>.
21. FlowersBar [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://weddingcatering.if.ua/flowersbar>.
22. MFIN [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://cutt.ly/0MGZIOV>.
23. Огород [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://ogorod.guru/ogorod/jeustoma-mjejdzh-dip-rouz.html>.
24. Физиологические механизмы и стратегии адаптации растений в изменяющейся окружающей среде [Електронный ресурс] – Режим доступу: <https://link.springer.com/book/10.1007%2F978-1-4614-8600-8>.
25. Флорист - Х [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://floristics.info/ua/statti/sadivnitstvo/2249-gipsofila-posadka-i-doglyad-viroshchuvannya-z-nasinnya.html>.
26. Ozsada [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://rozsada.com.ua/ru/hrizantema/hrizantema-elbrus-pink>.
27. Сайт про сад, дачі та кімнатні рослини [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://vsaduidoma.com/uk/2017/10/17/hrizantema-foto-opisanie-vidov-posadka-i-uhod/>.

28. Растениевод [Електронний ресурс] – Режим доступу:
<https://rastenievod.com/tsinerariya.html>.
29. Розарий Вашей мечты [Електронний ресурс] – Режим доступу:
<https://rozarii.com.ua/p1320005989-roza-mensfild-park.html>.
30. ФлораКаст [Електронний ресурс] – Режим доступу:
<https://floracast.com.ua/p1012171251-bulavka-dlya-butonerk.html>.
31. Алло [Електронний ресурс] – Режим доступу:
<https://allo.ua/ua/nabory-dlya-tvorchestva/igolki-bulavki-ipj-portnjazhnye-sharikovye-12-listov-belaja.html>.
32. Пузиренко Я.В. Декоративна флористика: навчальний посібник. – К.: Кондор, 2013. – 2013. – 232 с.
33. Астманн Петер Современная флористика. Пер. с нем. Е. Я. Юдаевой. – М.: Культура и традиции, 2003. – 224 с.
34. Мистецтво створення букетів: Аранжування, флористика, ікебана. Сост. Витвицкая М.Э. - М.: ЛАДА: РИНОЛ класик, 2004. – 400 с.
35. Хессайон Д.Г. Всё об аранжировке цветов. Пер. с англ. Романовой О.И. – М.: «Кладезь - Букс», 2003.
36. Табунщиков Н.П. Аранжировка цветов. – К.: Реклама, 1988. – 160 с.
37. Корниенко Г.С., Добруцкий И.И. Мистецтво квітів. – К.: МСВІ. «Компьютерные Системы», 1992. – 175 с.
38. Бунин В.А. Цветоводство. – Львов.: Вища шк., Изд-во при Львов. ун-те, 1986. – 144 с. 14
39. Квітникарство. Практикум. Бунін В.А. – Львів: Вища шк., Віво при Львів. ун-ті, 1987. – 96 с.
40. Практикум по цветоводству. / А.А. Чувикова, С.П. Потапов и др. Под ред. С.П. Потапова. – М.: Колос, 1984. – 239 с.
41. Бегония Р. Школа флористики. / Руби Бегония. М.: Эксмо, 2007. – 112 с.

42. Докрина Т. Композиции на оазисе. – М.: Издательский дом «Ниола 21 век», 2004. – 96 с.
43. Энциклопедия комнатных растений. / сост. Н.И. Логачева, Н.Б. Шешко. – Минск: Соврем. шк., 2006. – 271 с.

44. Методичні вказівки для вивчення дисципліни Основи оранжування для студентів першого (бакалаврського) рівня агробіотехнологічного факультету спеціальності 206 Садово-паркове господарство/ Струтинська Ю.В., Крупа Н.М. Біла Церква, 2020 – 69 с.

45. Основи оранжування : методичні рекомендації до практичних робіт. Т. Н. Бортник, В. В. Андреєва. – Ічницьк, 2016. – 96 с.
46. Фоміна Ю. Флористика вокруг света. / Ю. Фоміна. – М.: Іздательский дом «Ниола 21-й век», 2005 – 160 с.
47. Шкода М. Н. Традиції і свята українського народу. / М. Н. Шкода – К., Донецьк, 2009. – 208 с.